

sumarizačná správa za NP PARTI

pre potreby monitorovacej správy k ŽOP elektronicky odoslaným 30.9.2020:

- Zúčtovanie zálohovej platby
- Priebežná platba (refundácia s príznakom záverečná)

obdobie: 1. júla – 31. augusta 2020

vypracovala: Barbara Gindlová

Obsah

✓ ZAZMLUVŇOVANIE EXPERTOV	6
uzatvorené dohody mimo pracovného pomeru	6
✓ FINANČNÉ ČERPANIE A MONITORING	8
finančné čerpanie / ŽOP	8
monitorovacia správa za jún 2020	8
verejné obstarávanie 7 - 8 /2020.....	8
plnenie predmetu zmluvy/zmlúv	8
predĺženie realizácie projektu	8
ostatné aktivity	8
iné dôležité poznámky	8
✓ SUMARIZÁCIA	9
✓ PODA 1 / STAV IMPELEMENTÁCIE VEREJNÝCH POLITÍK z pilotnej schémy participatívnej tvorby verejných politík.....	10
aktualizácia výsledkov a výstupov – vrátane identifikačných kariet pilotných projektov	10
príprava publikácií na tlač a vypublikovanie publikácií.....	11
monitorovania a hodnotenia pilotnej schémy.....	11
záverečná konferencia a prezentácie výstupov z pilotných projektov / schémy.....	12
podklady do záverečnej správy za pilotnú schému	12
✓ PODA 2 / PODPORA ZAVÁDZANIA PARTICIPATÍVNEJ TVORBY VEREJNÝCH POLITÍK DO PRAXE	13
sumarizácia činností na pilotnej schéme za PODA 2	13
identifikačné elektronické karty k otvoreným témam / pracovným skupinám	13
detailný opis činností v rozklade na pracovné skupiny a témy.....	14
teoretické východiská	14
zber dát I. / zapájanie zraniteľných skupín	15
zber dát II. / monitoring pilotnej schémy	16
zber dát III. / monitoring a hodnotenie participačných procesov mimo pilotnej schémy.....	17
zber dát III. / hodnotenie participačných procesov na úrovni štátnej správy	17
zber dát III. / monitoring a hodnotenie procesu budovania kapacít pre participatívnu tvorbu verejných politík v zahraničí.....	18
zber dát III. / participatívne rozpočtovanie v samospráve	19
zber dát III. / participatívny rozpočet v prostredí samosprávy.....	19
zber dát III. / participatívny rozpočet v prostredí škôl.....	20
zber dát IV. / videozber dát	22
ekonomické prínosy participácie	23
on – line nástroje na podporu participatívnych procesov	24
legislatívny a právny rámec	25
participácia a budovanie kapacít	27
✓ PODPORNÉ A PRIEREZOVÉ ČINNOSTI	28
záverečná konferencia NP PARTI – AFTER PARTI.....	28
Choreografie zmeny VII.: ŠTÁT – OBČAN – BUDÚCNOSŤ	28

záverečná správa k projektu	28
znalostná databáza	29
podaktivita 1:.....	29
podaktivita 2:.....	29
prierezové činnosti:	29
www.participacia.eu	29
nová publikačná rada PARTICIPÁCIA	30
newsletter NP PARTI	31
Ako sa z pionierskej praxe štandard stal	31
Participácia má rôzne symbolické, ale aj manipulatívne rozmery	31
Neverím, že existujú dokonalé procesy	31
Je otázkou času, kedy jedni budú môcť dokázať rozhodovať o druhých	31
Keď participatívny rozpočet zatvorené dvere otvára, alebo o lepšej Rožňave (a paradnejšom Gemerí)	31
Evolúcia nemusí ísť pozitívnou cestou, alebo začnime každý sám od seba...	32
Dialóg, participácia a sociálne inovácie sú spojené nádoby	32
Ľudia nechcú udice, chcú ryby	32
Príbehy participatívnych rozpočtov v malých obciach	32
odborné publikácie	33
Plytčiny a hĺbočiny participácie – jedenásť rozhovorov na tému zapájania verejnosti	33
Choreografie zmeny	34
✓ MERATEĽNÉ UKAZOVATELE	35
národný projekt a jeho merateľné ukazovatele	35
✓ CELKOVÁ SUMARIZÁCIA UKAZOVATEĽOV	36
P0178 - Počet koncepčných, analytických a metodických materiálov	36
P0887 - Počet novovzniknutých platforiem zameraných na zvyšovanie kvality verejných politík	36
P0722 - Počet úspešných absolventov vzdelávacích aktivít	36
P0718 - Počet vyvinutých produktov a/alebo služieb vzťahujúcich sa na vzdelávanie	36
P0891 - Počet podporených MNO za účelom participácie na zavádzaní zmien v oblasti verejných politík	36
P0589 - Počet zrealizovaných informačných podujatí	36
✓ POPIS K PLNENIU VYBRANÝCH UKAZOVATEĽOV	37
P0178 - Počet koncepčných, analytických a metodických materiálov	38
odpočítavaný materiál 1: Aká je prax participačnej tvorby verejných politík? – analýza pilotnej schémy participatívnej tvorby verejných politík	40
odpočítavaný materiál 2: desať prípadových štúdií o participácii	41
odpočítavaný materiál 4: Rakúske štandardy účasti verejnosti – odporúčania pre dobrú prax (metodika realizácie participatívnych procesov).....	44

odpočítavaný materiál 5: Choreografie zmeny: v ozvenách reality, alebo kam kráčaš Slovensko?	46
odpočítavaný materiál 6: Plytčiny a hĺbočiny participácie – jedenásť rozhovorov na tému zapájania verejnosti / záverečná odborná publikácia k národnému projektu	48
P0589 - Počet zrealizovaných informačných podujatí	50
Podujatie 1: ZÁVERČNÁ KONFERENCIA: NP PARTY – AFTER PARTY	50
Podujatie 2: CHOREOGRAFIE ZMENY VII.: ŠTÁT – OBČAN – BUDÚCNOSŤ – panelová diskusia , 6.8.2020	60
✓ PUBLICITA A INFORMOVANOSŤ	61
Oznamy o NP PARTI na Facebooku a webových stránkach ÚSV ROS	61
Z denníkov	61
Nová knižná edícia – PARTICIPÁCIA.....	61
• Participácia obcí pri rozvoji územných klastrov (PP5)	61
• Ako merať kvalitu participatívnych procesov?	61
priložený materiál z knižnej edície PARTICIPÁCIA 1: Participácia a plánovanie verejných priestranstiev (PP10)	62
priložený materiál z knižnej edície PARTICIPÁCIA 2: Od obyvateľa k občanovi – atlas inšpirácií, alebo ako začať budovať komunitu	63
priložený materiál z knižnej edície PARTICIPÁCIA 3: Participácia obcí pri rozvoji územných klastrov (PP5).....	64
priložený materiál z knižnej edície PARTICIPÁCIA 4: Prístupné mesto – jasná tlač (PP9)	65
priložený materiál z knižnej edície PARTICIPÁCIA 5: Nie je mesto ako mesto	66
priložený materiál z knižnej edície PARTICIPÁCIA 6: Analytický rámec pre plánovanie a hodnotenie projektov verejnej participácie	67
priložený materiál z knižnej edície PARTICIPÁCIA 7: Ako merať kvalitu participatívnych procesov?	68
priložený materiál z knižnej edície PARTICIPÁCIA 8: Metodika zapájania zraniteľných skupín	69
priložený materiál 9: Slovník participácie	70
priložený materiál 10: PARTICIPOVAŤ? PARTICIPOVAŤ - učebnica participatívnej tvorby verejných politík	71
priložený materiál 11: PARTICIPATÍVNE PROCESY V PRAXY – čítanka participatívnej tvorby verejných politík	72
✓ PRÍLOHY.....	73
príloha č. 1 - ZAZMLUVŇOVANIE EXPERTOV	73
príloha č. 2 - MERATEĽNÉ UKAZOVATELE	73
príloha č. 3 - PUBLICITA A INFORMOVANOSŤ	73

Neposúvať stranu / pokazí sa číslovanie dokumentu

ZAZMLUVŇOVANIE EXPERTOV

sumarizácia procesu zazmluvňovania - zazmluvňovanie prebehlo na úrovni:

- dohody mimo pracovného pomeru

uzatvorené dohody mimo pracovného pomeru

- **Zuzana Chmelová / expert pre digitalizáciu textov pre e-prostredie**
DoVP/NPP/A/2020/12
- **Mgr. Ján Gombala / procesný analytik – prierezové činnosti**
DoVP/NPP/A/2020/13
- **Mgr. art. Kristína Kollárovicsová / procesný analytik – prierezové činnosti**
DoVP/NPP/A/2020/14
- **Mgr. Alexandra Poláková Suchalová, PhD. / procesný analytik ÚSV ROS**
DoVP/NPP/A/2020/15
- **Mgr. Alexandra Tomeková / expert – jazykový editor**
DoVP/NPP/A/2020/19
- **Mgr. Ivana Gibová / expert – jazykový editor**
DoVP/NPP/A/2020/20
- **Mgr. Radoslav Kovács / procesný analytik – prierezové činnosti**
DoVP/NPP/A/2020/21
- **Mgr. Agáta Čermáková / expert – tlmočník posunkovej reči**
DoVP/NPP/A/2020/22
- **Katarína Vidová / expert – tlmočník do posunkovej reči**
DoVP/NPP/A/2020/23
- **Ing. Milan Vachálek / expert - preklady**
DoVP/NPP/A/2020/24
- **Mgr. art. Dominika Belanská / procesný analytik – prierezové činnosti**
DoVP/NPP/A/2020/25
- **Ing. arch. Viera Kiseľová / procesný analytik – prierezové činnosti**
DoVP/NPP/A/2020/26
- **Ing. arch. Viktor Kasala / procesný analytik – prierezové činnosti**
DoVP/NPP/A/2020/27
- **Mária Košutová / expert – tlmočník posunkovej reči**
DoVP/NPP/A/2020/28
- **prof. PaedDr. Darina Tarcsiová, PhD. / expert – tlmočník posunkovej reči**
DoVP/NPP/A/2020/29
- **Ing. arch. Ján Urban / procesný analytik – prierezové činnosti**
DoVP/NPP/A/2020/30
- **Ing. Vladimír Bella / procesný analytik – prierezové činnosti**
DoVP/NPP/A/2020/33
- **Mgr. Ján Gombala / odborný expert participácia 3**
DoVP/NPP/A/2020/31

- **Mgr. art. Kristína Kollárovicsová / odborný expert participácia 3**
DoVP/NPP/A/2020/32
- **Ing. Veronika Ferčíková, PhD. / odborný expert participácia 3**
DoVP/NPP/PA2/2020/34
- **Mgr. Jozef Gašparík / odborný expert participácia 2**
DoVP/NPP/PA/2020/35
- **Felix Križánek / asistent**
DoVP/NPP/A/2020/36
- **Mgr. Mária Radváková / procesný analytik – prierezové činnosti**
DoVP/NPP/A/2020/37
- **Mgr. Anna Šestáková, PhD. / odborný expert participácia 2**
DoVP/NPP/PA2/2020/38
- **MSc. Soňa Kariková, PhD. / odborný expert participácia 3**
DoVP/NPP/A/2020/39
- **Ing. Lucia Masárová / odborný expert participácia 3**
DoVP/NPP/A/2020/40
- **Mgr. art. Lucia Prokešová / procesný analytik ÚSV ROS**
DoVP/NPP/A/2020/41
- **Ing. Dana Gavalierová / odborný expert participácia 2**
DoVP/NPP/PA2/2020/42
- **Katarína Konečná / odborný expert participácia 2**
DoVP/NPP/PA2/2020/43
- **Mgr. Ján Gombala / odborný expert participácia 3**
DoVP/NPP/PA2/2020/44
- **Mgr. art. Kristína Kollárovicsová / odborný expert participácia 3**
DoVP/NPP/PA2/2020/45
- **doc. PhDr. Daniel Klimovský, PhD. / odborný expert participácia 2**
DoVP/NPP/PA2/2020/46

Zoznam zazmluvnených za mesiac júl - august 2020 – *vid'. prílohu ZAZMLUVŇOVANIE EXPERTOV*

FINANČNÉ ČERPANIE A MONITORING

finančné čerpanie / ŽOP

- k 31. júlu 2020 boli spracované a vyexpedované na kontrolu RO tieto ŽOP:
  - ✓ **ŽOP č. 314011M298201001 v objeme 31618,25 Eur** (zúčtovanie zálohovej platby za prijímateľa MV SR za obdobie 06/2020)
  - ✓ **ŽOP č. 314011M298502901 v objeme 42766,04 Eur** (refundácia za prijímateľa MV SR za obdobie 06/2020)

monitorovacia správa za jún 2020

- k 30. júlu 2020 bola spracovaná **monitorovacia správa** za jún k ŽOP: **314011M298201001, 314011M298502901.**
- podrobný popis činností a dosiahnutých výsledkov bol spracovaný v samostatnom dokumente: **sumarizačná správa za NP PARTI za jún 2020.**

verejné obstarávanie 7 - 8 /2020

- súhlas na VO: tlač brožúr a publikácií tzv. „in-house zákazka“; zaslanie objednávky na tlač brožúr a publikácií do Centra polygrafických služieb MV SR,

plnenie predmetu zmluvy/zmlúv

- zabezpečenie podujatí – realizácia záverečnej konferencie a informačného dňa,
- tlač brožúr a publikácií.

predĺženie realizácie projektu

- realizácia projektu do 31. 8. 2020 v súlade s podpísaným dodatkom č. 2 k rozhodnutiu (zmenové konanie č. 2),

ostatné aktivity

- odhady čerpania finančných prostriedkov v období 7-8/2020, zostatky na účtoch, zdroj krytia v roku 2020,
- **vládnny audit č. A1028** – súčinnosť pri sumarizácii výstupov / dokladov k ŽOP č. 314011M298501601 (aktuálnou situáciou spojená s pandemiou COVID 19 - nie je možné realizovať overenie skutočnej realizácie projektu u prijímateľa).

iné dôležité poznámky

- príprava ŽOP a výročnej monitorovacej správy (obe s príznakom „záverečná“)

SUMARIZÁCIA

K odpočtovaniu za monitorované obdobie dochádza v prípade ukazovateľov:

- **P0178 - Počet koncepčných, analytických a metodických materiálov – 6 materiálov**
- **P0890 - Počet návrhov na legislatívne zmeny za účelom zefektívnenia VS – 0 návrh**
- **P0722 - Počet úspešných absolventov vzdelávacích aktivít – 0 absolventov**
- **P0589 - Počet zrealizovaných informačných podujatí – 2 podujatie**
- **P0718 - Počet vyvinutých produktov a/alebo služieb vzťahujúcich sa na vzdelávanie – 0 produkt**

Poznámka: materiály detailne popisujeme v poznámke k merateľnému ukazovateľu (*viď kapitolu merateľné ukazovatele*)

PODA 1 / STAV IMPELEMENTÁCIE VEREJNÝCH POLITÍK z pilotnej schémy participatívnej tvorby verejných politík

Pilotná schéma participatívnej tvorby verejných politík bola ukončená k augustu 2020. V mesiacoch júl - august 2020 prebehlo niekoľko záverečných činností vrátane tých, ktoré mali charakter prierezových aktivít, spájajúcich témy z podaktivity 1 a podaktivity 2 konkrétne v oblasti:

- **príprava publikácií na tlač a vypublikovanie publikácií:** zhodnotenie výstupov, ktoré budú publikované v elektronickej verzii, a ktoré budú mať klasickú formu tlačených publikácií (príprava publikácií pre tlač, zalomenie publikácií pre tlač, príprava špecifikácie pre tlač v previazaní na verejné obstarávanie),
- **monitorovania a hodnotenia pilotnej schémy:** príprava publikácie Čítanka participatívnej tvorby verejných politík, ktorá predstaví prípadové štúdie dokumentujúce priebeh pilotnej schémy participatívnej tvorby verejných politík (dopracovanie anotácií k jednotlivým štúdiám/príbehom a kontrolných otázok pre čitateľa),
- **záverečná konferencia a prezentácie výstupov z pilotných projektov / schémy:** príprava obsahovej štruktúry konferencie, zameraná na prezentáciu výstupov a výsledkov pilotnej schémy, ako aj jednotlivých pilotných projektov a ich hlavných aktérov za MNO a VS,
- **podklady pre záverečnú správu k projektu za PODA 1:** spracovávanie podkladov k záverečnej správe projektu za pilotnú schému a pilotné projekty participatívnej tvorby verejných politík.

aktualizácia výsledkov a výstupov – vrátane identifikačných kariet pilotných projektov

Doplnenie identifikačných kariet k jednotlivým pilotným projektom, spracovaným na jednotnom metodickom základe. Aktualizácia informácií a dát – doplnenie vybraných textov – konkrétne prípadových štúdií a sfinalizovaných publikácií pre znalostnú databázu k pilotnej schéme participatívnej tvorby verejných politík a jej dvanástim pilotným projektom.

Aktualizované identifikačné karty:

- [Stratégia dlhodobej starostlivosti \(PP1\)](#)
- [Participatívna realizácia koncepcie rozvoja práce s mládežou \(PP2\)](#)
- [Krajská koncepcia environmentálnej výchovy a vzdelávania a osvetu v Trenčianskom kraji \(PP3\)](#)
- [Poskytovanie sociálnej pomoci ľuďom s mentálnym postihnutím a ich rodinám \(PP4\)](#)
- [Od Levoče po Spišský hrad – politiky medziobecnej spolupráce \(PP5\)](#)
- [Mesto pre všetkých – integračná stratégia \(PP6\)](#)
- [Stratégia nakladania s komunálnymi odpadmi v meste Partizánske \(PP7\)](#)
- [Transparentnosť výkonu samosprávy a otvorené dáta \(PP8\)](#)
- [Návrh stratégie zabezpečenia prístupnosti pre všetkých \(PP9\)](#)
- [Využívanie verejných priestorov a plôch na lokálnej úrovni \(PP10\)](#)
- [Trvalo udržateľná mobilita \(PP11\)](#)
- [Integrácia marginalizovaných skupín do procesu tvorby verejných politík \(PP12\)](#)

príprava publikácií na tlač a vy publikovanie publikácií

V monitorovacom období sme sa zamerali na prípravu a tvorbu publikácií k jednotlivým pilotným projektom (editovanie, jazykové korektúry, grafické spracovanie v zmysle zadania, spracovávanie sprievodných textov).

Publikácie vychádzajú v novej publikačnej edícii ÚSV ROS, ktorej sme dali názov PARTICIPÁCIA. Ich štruktúra má spoločné prvky. Jedna časť publikácii predstavuje metodiku participácie (postupu zapájania verejnosti) a druhá výslednú verejnú politiku, alebo zdrojový kód na stránku, kde je možné metodiku stiahnuť. V monitorovacom období boli realizované práce:

- editorské práce,
- k publikáciám boli vyžiadané čísla ISBN (medzinárodné štandardné číslo knihy),
- spracovávané sprievodné texty k jednotlivým publikáciám,
- zabezpečená jazyková korektúra,
- na základe zadania boli materiály upravené po grafickej stránke v zmysle jednotnej grafickej štruktúry (s výnimkou projektu PP8).

V rámci monitorovacieho obdobia boli pre novú knižnú radu PARTICIPÁCIA sfinalizované publikácie:

JÚL 2020

- [Participácia a plánovanie verejných priestranstiev \(PP10\)](#)
- [Od obyvateľa k občanovi – atlas inšpirácií, alebo ako začať budovať komunitu \(prierezová /PP6 + poda2\)](#)
- [Participácia obcí pri rozvoji územných klastrov \(PP5\)](#)
- [Prístupné mesto – jasná tlač \(PP9\)](#)

AUGUST 2020

- Čítanka participatívnej tvorby verejných politík s názvom **Participatívne procesy v praxi** (obsahujúca dvanásť štúdií/príbehov k pilotným projektom participatívnej tvorby verejných politík a záverečnú analýzu).

POZNÁMKA

Publikácie sú súčasťou identifikačných kariet k jednotlivým pilotným projektom a súčasne tvoria samostatnú časť znalostnej databázy NP PARTI, ktorá je v súčasnosti dostupná v rámci sekcie Publikácie na web stránke ÚSV ROS – NP Participácia.

- https://www.minv.sk/?ros_np_participacia_knizna_edicia_participacia

monitorovania a hodnotenia pilotnej schémy

V monitorovacom období sa spracovávala záverečná analýza pilotnej schémy participatívnej tvorby verejných politík s názvom Aká je prax participačnej tvorby verejných politík?, ktorá je predmetom odpočtu v rámci podaktivity 2 – monitoring a hodnotenie pilotných projektov participatívnej tvorby verejných politík.

záverečná konferencia a prezentácie výstupov z pilotných projektov / schémy

V termíne 6. – 7. augusta 2020 sa konala záverečná konferencia k projektu, ktorá poskytla priestor pre sumarizáciu výsledkov a výstupov pilotnej schémy a jednotlivých pilotných projektov. Podrobný opis záverečnej konferencie, jej cieľov, štruktúry, obsahového zamerania, ako aj zapojených aktérov je predmetom samostatného bloku v rámci časti prierezové aktivity, pretože sumarizovala výstupy a nadobudnuté skúsenosti nielen z podaktivity 1 - Pilotnej schémy participatívnej tvorby verejných politík, ale aj z podaktivity 2 – Analyticko – metodicko -legislatívna podpora zavádzania participatívnej tvorby verejných politík do praxe.

podklady do záverečnej správy za pilotnú schému

V rámci monitorovacieho obdobia sme spracovávali podklady do záverečnej správy za podaktivitu 1 v presahu na ukazovatele, plánované a skutočné čerpanie, ako aj samostatný pohľad na nový nástroj podpory participácie, ktoré pilotné schémy participatívnej tvorby verejných politík predstavujú (vrátane odporúčaní pre nastavenie ďalších pilotných schém).

PODA 2 / PODPORA ZAVÁDZANIA PARTICIPATÍVNEJ TVORBY VEREJNÝCH POLITÍK DO PRAXE

sumarizácia činností na pilotnej schéme za PODA 2

V monitorovacom období sme finalizovali činnosti, ktoré prispievali k metodologickej, výskumnej a analytickej činnosti v rámci **pracovných skupín**:

- teoretické východiská participácie,
- participácia a zapájanie zraniteľných skupín,
- hodnotenie pilotnej schémy participatívnej tvorby verejných politík,
- participácia a štátna správa,
- participatívne rozpočty a samosprávy,
- participatívne rozpočty a školy,
- videozber dát IV.,
- ekonomické prínosy participácie,
- e-participácia / znalostná databáza,
- participácia a legislatívny rámec,
- participácia a budovanie kapacít.

identifikačné elektronické karty k otvoreným témam / pracovným skupinám

V rámci monitorovaného obdobia došlo k spracovaniu elektronických kariet za jednotlivé pracovné tímy a zoskupenia, ktoré v rámci svojich analyticko, metodicko, legislatívno, vzdelávacích činností skúmali:

- [teoretické východiská participácie](#)
- [spôsoby a miera participácie verejnosti](#)
- [participatívne procesy \(monitoring a hodnotenie pilotnej schémy\)](#)
- [zapájanie zraniteľných skupín do tvorby verejných politík](#)
- [prínosy participácie a ich hodnotenie](#)
- [participatívne rozpočty a samospráva](#)
- [participatívne rozpočty a školy](#)
- [legislatíva a participácia](#)
- [vzdelávanie a participácia](#)
- [vysoké školy a participácia](#)
- [budovanie kapacít a participácia](#)

V monitorovacom období dochádzalo k činnostiam, ktoré zabezpečovali celkové, alebo čiastočné plnenie vybraných ukazovateľov.

detailný opis činností v rozklade na pracovné skupiny a témy

teoretické východiská

- finalizácia samostatného materiálu, ktorý predstavil ďalšiu nadstavbovú interpretáciu dát z reprezentatívneho prieskumu postojov verejnosti k participácii v Slovenskej republike s názvom [Spôsoby a miera participácie II. – Prediktory participácie](#),
- materiál ponúka analýzu prediktorov participácie predstavuje analýzu faktorov a premenných, ktoré ovplyvňujú mieru a spôsoby participácie. Na rozdiel od prvej časti analýzy Spôsoby a miera participácie I., ktorá podáva prevažne deskriptívny popis výsledkov z reprezentatívneho prieskumu, druhá časť analýzy si kladie za cieľ identifikovať tie premenné, od ktorých závisí miera participácie,
- dochádza k editovaniu, gramatickým korektúram a grafickej príprave materiálov pre ich zaradenie do elektronickej databázy publikácií a tlač:
  - ✓ [Ako merať kvalitu participatívnych procesov?](#)
  - ✓ [Analytický rámec pre plánovanie a hodnotenie projektov verejnej participácie](#)
  - ✓ [Slovník participácie](#)
- aktívna účasť expertov na príprave, realizácii a vyhodnotení záverečnej konferencie (6. – 7.9.2020),
- aktívna účasť Jany Plichtovej na diskusnom paneli Štát – občan, budúcnosť,
- príprava prezentácie výsledkov pracovnej skupiny na Týždni otvoreného vládnutia, naplánovaného na september 2020,
- spracované podklady –výstupy pre identifikačnú kartu k podaktivite 2 a pracovnú skupinu [teoretické východiská](#) boli rozšírené o novú [sekciiu spôsoby a miera participácie](#).

PUBLIKÁCIE NÁJDETE NA WEB STRÁNKE ÚSV ROS

- http://www.minv.sk/?ros_np_participacia_knizna_edicia_participacia

Zodpovedné expertky: prof. PhDr. Jana Plichtová, PhD., Mgr. Anna Šestáková, PhD.

Plnenie ukazovateľov naplnených v monitorovacom období:

- **Počet koncepčných, analytických a metodických materiálov: 0**
  - druhá časť analýzy - [Spôsoby a miera participácie II. – Prediktory participácie](#), neodpočítavame v oficiálnom odpočte ukazovateľov z dôvodu, že sme už odpočítali prvú časť a materiál je súčasťou záverečnej analýzy Spôsoby a miera participácie.
- **Počet zrealizovaných informačných podujatí: 0**
- **Počet návrhov na legislatívne zmeny za účelom zefektívnenia VS: 0**
- **Počet úspešných absolventov vzdelávacích aktivít: 0**
- **Poznámka:**

zber dát I. / zapájanie zraniteľných skupín

- aktívna účasť expertov na príprave, realizácii a vyhodnotení záverečnej konferencie (6. – 7.9.2020),
- zapojenie na záverečnej konferencii k projektu v previazaní na niekoľko tematických skupín:
  - Participácia a mladí ľudia (E.Kríglerová),
  - Participácia a zdravotne postihnutí (J. Kadlečíková),
  - Participácia a budovanie komunit) (A. Chudžíková),
  - Hlas menších (všetky tri)
- spracované podklady – výstupy pre identifikačnú kartu k podaktivite 2 a pracovnú skupinu [zapájanie zraniteľných skupín do tvorby verejných politík](#)
- [Metodika zapájania zraniteľných skupín](#) bola spracovaná ako samostatná elektronická publikácia, ktorú detailne popisujem v časti „priložený materiál z knižnej edície PARTICIPÁCIA 8“

Zodpovedné expertky: Elena Kríglerová, Jarmila Lajčáková, Alena Chudžíková, Jana Kadlečíková

Plnenie ukazovateľov naplnených v monitorovacom období:

- **Počet koncepčných, analytických a metodických materiálov: 0**
- **Počet zrealizovaných informačných podujatí: 0**
- **Počet návrhov na legislatívne zmeny za účelom zefektívnenia VS: 0**
- **Počet úspešných absolventov vzdelávacích aktivít: 0**
- **Poznámka: /**

zber dát II. / monitoring pilotnej schémy

- aktívna účasť expertov na príprave, realizácii a vyhodnotení záverečnej konferencie (6. – 7.9.2020),
- spracované podklady – výstupy pre identifikačnú kartu k podaktivite 2 a pracovnú skupinu [monitoring a hodnotenie pilotnej schémy](#)

Aká je prax participatívnej tvorby verejných politík?

- finalizácia analýzy participatívnych procesov, realizovaných v rámci pilotnej schémy participatívnej tvorby verejných politík s názvom **analýzy pilotnej schémy participatívnej tvorby verejných politík a názvom: Aká je prax participatívnej tvorby verejných politík?** Ide o záverečnú analýzu participatívnych procesov vrátane metodiky zberu, sumarizácie a vyhodnocovania dát pre jej spracovanie.

Participatívne procesy v praxi - čítanka participatívnej tvorby verejných politík

- dopracovanie textov pre publikáciu Participatívne procesy v praxi - čítanka participatívnej tvorby verejných politík, ktorá sumarizuje prípadové štúdie dokumentujúce priebeh pilotnej schémy participatívnej tvorby verejných politík z katalógu príkladov dobrej/zlej praxe, anotácie, kontrolné otázky pre čitateľov a záverečnú analýzu participatívnych procesov vrátane metodiky jej spracovania
- publikácia bude slúžiť pre všetkých, ktorí chcú o participácii vedieť viac, ale najmä pre zástupcov verejnej správy, MNO, vysokoškolských študentov, akademického sektora, či angažovaného a aktívneho občana,
- publikáciu detailne popisujeme v časti „priložený materiál z knižnej edície PARTICIPÁCIA 12: PARTICIPATÍVNE PROCESY V PRAXY – čítanka participatívnej tvorby verejných politík

Zodpovední experti: Daniel Klimovský a kol.

Plnenie ukazovateľov naplnených v monitorovacom období:

- **Počet koncepčných, analytických a metodických materiálov: 1**
  - Analýza pilotnej schémy participatívnej tvorby verejných politík a názvom: Aká je prax participatívnej tvorby verejných politík?
  - publikácia Participatívne procesy v praxi - čítanka participatívnej tvorby verejných politík - neodpočítavame v oficiálnom odpočte ukazovateľov z dôvodu, že ide o spojenie a dopracovanie dvoch už odpočítaných výstupov (prípadové štúdie + analýza)
- **Počet zrealizovaných informačných podujatí: 0**
- **Počet návrhov na legislatívne zmeny za účelom zefektívnenia VS: 0**
- **Počet úspešných absolventov vzdelávacích aktivít: 0**
- **Poznámka: /**

zber dát III. / monitoring a hodnotenie participačných procesov mimo pilotnej schémy

Aktuálne témy výskumu pre zber dát III:

1. monitoring a hodnotenie participačných procesov na úrovni štátnej správy,
2. monitoring a hodnotenie procesu budovania kapacít pre participatívnu tvorbu verejných politík v zahraničí,
3. monitoring a hodnotenie zavádzania participatívnych rozpočtov v prostredí územnej samosprávy,
4. monitoring a hodnotenie zavádzania procesu participatívneho rozpočtovania v ekosystéme stredných a základných škôl

zber dát III. / hodnotenie participačných procesov na úrovni štátnej správy

V rámci projektu vznikli tri prípadové štúdie, ktoré sú podkladom pre analýzu procesov v štátnej správe a zdrojom dát pre ďalší výskum. Štúdie boli realizované v previazaní na agendu otvoreného vládnutia a ponúkli pohľad na stav a mieru participácie v prostredí orgánov štátnej správy. Vzhľadom na citlivosť dát bolo dohodnuté s koordinátormi participatívnych procesov z jednotlivých ústredných orgánov štátnej správy, že štúdie budú slúžiť pre interné účely ministerstiev a ako zdroj dát pre projekt (preto štúdie nezverejňujeme a budú k dispozícii na vyžiadanie).

Konkrétne ide o tieto tri štúdie:

1. **Stratégie hospodárskej politiky Slovenskej republiky do roku 2030**
2. **Surovinová politika Slovenskej republiky**
3. **Koncepcia mestského rozvoja do roku 2030**

Štúdie sú predmetom odpočtu výstupu: Desať prípadových štúdií o participácii

Poznámka: štúdie súčasne slúžia na ex-post zhodnotenie procesu v zmysle navrhnutej procesnej mapy, ktorá vznikla k Analytickému rámcu pre plánovanie a hodnotenie projektov verejnej participácie.

Zber dát III. sme na základe dynamických procesov na riadení projektu rozšírili o tému dobrá prax v zahraničí, alebo budovanie kapacít pre oblasť participácie v ekosystéme verejnej správy. Téma je prierezová má vzťah k časti 2.1. Analyticko – metodické činnosti, ako aj 2.3. Budovanie kapacít. **Výsledkom je súbor troch odborných materiálov o procesoch a metódach zapájania verejnosti v zahraničí. Konkrétne v krajinách Francúzsko, Anglicko a Rakúsko.**

1. **V Anglicku sa úrady konzultácií neboja. Od ľudí sa dozvedajú veci, ktoré by si sami neuvedomili**
2. **Klasická participácia už nestačí! Francúzsko sa ocitlo na križovatke.**
3. **Príbeh rakúskych štandardov účasti verejnosti (čaká na vypublikovanie).**

Poznámka: **MATERIÁLY NÁJDETE NA WEB STRÁNKE ÚSV ROS / Newsletter NP PARTI**
http://www.minv.sk/?ros_np_participacia_newsletter

Rakúske štandardy účasti verejnosti

Štandardy ponúkame ako samostatný metodický materiál pre všetkých zástupcov verejnej správy, ktorí boli poverení riadením a prípravou a realizáciou participatívneho procesu. Súčasťou bolo aj získanie oprávnenia na publikovanie Rakúskych štandardov zapájania verejnosti, následné grafické spracovanie a zalomenie štandardov a ich vypublikovanie na stránke úradu.

Materiál bude dodatočne doplnený o **prípadovú štúdiu prípravy a tvorby rakúskych štandardov zapájania verejnosti**. Aj samotná príprava štandardov mala podobu rozsiahleho participatívneho procesu, trvajúceho takmer tri roky. Súčasne načrtáva druhú vlnu zavádzania participácie do praxe verejnej správy, ktorú naštartovala príprava Zelenej knihy o digitálnej participácii (Green Paper on Digital Participation - 2020). Prípadovú štúdiu spracoval Marcel Sedlačko na základe zrealizovaných rozhovorov s aktérmi tvorby štandardov zapojenia verejnosti, ako aj s vedúca oddelenia Strategického riadenia výkonnosti a administratívnych inovácií, Ministerstva pre umenie, kultúru, verejnú službu a šport Spolkovej republiky Rakúsko, Ursulou Rosenbichler, ktoré má v kompetencii tému zavádzania participácie do praxe štátnej správy.

Poznámka: **Rakúske štandardy účasti verejnosti** boli spracované ako samostatná elektronická publikácia, ktorú nájdete na web stránke ÚSV ROS – KNIŽNÁ EDÍCIA PARTICIPÁCIA:
http://www.minv.sk/?ros_np_participacia_knizna_edicia_participacia

Podporná expertná skupina: Soňa Kariková, Barbara Gindlová, Michal Sedlačko, Alena Petrželková

Program výskumu participatívnych rozpočtov sa v monitorovacom období rozvinul do dvoch samostatných tém a výskumných expedícií:

- ✓ **participatívny rozpočet v prostredí samosprávy**
- ✓ **participatívny rozpočet v prostredí škôl**

zber dát III. / participatívny rozpočet v prostredí samosprávy

- zaradenie témy ako samostatného bloku v rámci záverečnej konferencii k projektu NP PARTI – AFTER PARTY,
- aktívna účasť expertov na príprave, realizácii a vyhodnotení záverečnej konferencie (6. – 7.9.2020), participatívne rozpočty sa stali súčasťou záverečnej konferencie v bloku **PARTICIPATÍVNY ROZPOČET** – diskusný panel, ktorý predstavil tri publikácie, ktoré na ceste k zavedeniu PR pomôžu (praktická príručka OZ Utopia o participatívnych procesoch – participatívnom rozpočtovaní a plánovaní verejných priestorov, prípadové štúdie OZ WellGiving o PR v slovenskej samospráve a pripravovaná publikácia ÚSV ROS 100 + 1 otázok o PR), zapojení experti: Peter Nedoroščík (OZ Utopia), Lýdia Marošiová (OZ WellGiving) a Alexandra Hrabínová (ÚSV ROS),
- spracovanie sumarizácie výstupov v téme a spracovanie elektronickej identifikačnej karty **Participatívne rozpočty a samosprávy** v rámci sekcie Otvorené témy,
- pracovné stretnutie k téme participatívne rozpočty (25.8.2020) – čo a ako ďalej s PR na Slovensku? – dohoda o presadzovaní témy, otvorenia verejnej diskusie k štandardizácii participatívnych rozpočtov, zakotvenie participatívnych rozpočtov do legislatívy – spolupráca s FiFUK Bratislava

PRÍPADOVÉ ŠTÚDIE

k zavádzaniu participatívnych rozpočtov v slovenskej samospráve

- v rámci obdobia sme uzavreli cyklus samostatných materiálov, venovaných participatívnym rozpočtom v slovenskej samospráve:
  1. spracovaný a vypublikovaný príbeh PR v Trnave,
  2. spracovaný a vypublikovaný príbeh PR v Banskej Bystrici,
  3. spracovaný a vypublikovaný príbeh PR v Spišskej Belej,
  4. spracovaný a vypublikovaný príbeh PR v malých obciach,
  5. spracovaný a vypublikovaný príbeh PR v meste Prievidza,
  6. spracovaný a vypublikovaný príbeh PR v meste Rožňava,
  7. spracovaný a vypublikovaný príbeh PR v meste mestská časť Bratislava – Nové mesto.
- štúdie nájdete vypublikované v rámci: **NEWSLETTER NP PARTI**
- štúdie, ktoré boli vypublikované v rámci Newslettera NP PARTI, slúžili na spracovanie samostatnej publikácie, ktorá je predmetom záverečnej analýzy procesov zavádzania participatívnych rozpočtov s pracovným názvom **Otázky a odpovede na tému participatívny rozpočet.**

Štúdie sú predmetom odpočtu výstupu: Desať prípadových štúdií o participácii

ANALÝZA PROCESOV ZAVÁDZANIA PARTICIPATÍVNYCH ROZPOČTOV

Materiál predstavuje súbor dokumentov, ktoré ponúkajú hlbší vhľad do problematiky zavádzania participatívnych rozpočtov v slovenskej samospráve.

Srdcom analýzy je samostatná publikácia s názvom **X+1 otázok a odpovedí o participatívnom rozpočte** – materiál je pripravený vo formáte otázok a odpovedí, ponúkajúci analýzu procesu zavádzania participatívnych rozpočtov do praxe v previazaní na celý životný cyklus PR (príprava, navrhovanie projektov, zvažovanie, rozhodovanie, hlasovanie, realizácia a vyhodnotenie). Ponúka sedem kapitol, ktoré sú rozpracované formou otázok a odpovedí. Ide o otvorený dokument, ktorý môže byť priebežne dopĺňaný o ďalšie podporné otázky a odpovede, ktoré prinesie realizácia participatívnych rozpočtov v slovenskej verejnej správe. Zber ďalších námetov a otázok prebehol aj počas záverečnej konferencie NP PARTI – AFTER PARTY v auguste 2020.

Súčasťou materiálu je aktualizovaný zoznam obcí a miest na Slovensku, ktoré uvádzajú, že realizujú PR, ako aj dve samostatné prílohy:

- Príloha 1: Legislatíva a participatívny rozpočet – aké sú možnosti legislatívnej úpravy participatívnych rozpočtov v previazaní na možnosti, ktoré ponúka zahraničná prax s konkrétnymi príkladmi právnych úprav z krajín: Peru, Portugalsko, Taliansko a Poľsko.
- Príloha 2: sedem prípadových štúdií o participatívnych rozpočtov

Zodpovedný expert: Alexandra Hrabínová s tímom

zber dát III. / participatívny rozpočet v prostredí škôl

- zaradenie témy ako samostatného bloku a aktívna účasť expertov na príprave, realizácii a vyhodnotení záverečnej konferencie (6. – 7.8.2020), participatívne rozpočty sa stali súčasťou záverečnej konferencie v bloku **NIE JE MESTO AKO MESTO** – workshop, ktorý predstavil princípy participatívneho rozpočtovania, zapojené expertky: Dominika Haliénová a Alexandra Hrabínová
- spracovanie sumarizácie výstupov v téme a spracovanie elektronickej identifikačnej karty **Participatívne rozpočty a školy** v rámci sekcie Otvorené témy,
- pokračujeme v tvorbe nových metodík zavádzania participatívnych rozpočtov, ktoré sú určené pre prostredie základných škôl,
- úprava dokumentov a podkladov do aplikácie D21 na podporu participatívnych rozpočtov pre základné školy, ktorú pripravujeme v spolupráci s mestom Trenčín a Nadáciou otvorenej spoločnosti,
- stretnutie so zástupcami Nadácie otvorenej spoločnosti k participatívnym rozpočtom na základných školách (27. augusta 2020),
- spracovanie sumarizácie výstupov v téme a spracovanie elektronickej identifikačnej karty v rámci sekcie Otvorené témy,
- komunikácia so zástupcami mesta Trenčín, Nadácie otvorenej spoločnosti, Participace 21 ohľadom participatívnych rozpočtov na základných školách.

V rámci monitorovacieho obdobia boli pre novú knižnú radu PARTICIPÁCIA sfinalizované výstupy týkajúce sa participatívnych rozpočtov na školách, ktoré spolu predstavujú jedinečný vzdelávací produkt, zameraný na podporu participácie a procesov spolurozhodovania mladých:

- [Nie je mesto ako mesto](#)
- [Nie je občan ako občan](#)
- [Nie je škola ako škola](#)

Zodpovedný expert: Dominika Halienová s tímom

Plnenie ukazovateľov naplnených v monitorovacom období za zber dát III.:

- **Počet koncepčných, analytických a metodických materiálov: 2**
  - 3 prípadové štúdie o zavádzaní participatívnych rozpočtov do praxe slovenskej samosprávy + 7 prípadových štúdií o zavádzaní participatívnych procesov v štátnej správe (súčasť výstupu / prípadové štúdie zber dát III.)
  - X+1 otázok a odpovedí o participatívnom rozpočte - analýza procesov zavádzania participatívnych rozpočtov
- **Počet zrealizovaných informačných podujatí: 0**
- **Počet návrhov na legislatívne zmeny za účelom zefektívnenia VS: 0**
- **Počet úspešných absolventov vzdelávacích aktivít: 0**
- **Poznámka:** viac informácií v sekcii merateľné ukazovatele

zber dát IV. / videozber dát

- komunikácia s expertmi o ich účasti a forme zapojenia na Týždni otvoreného vládnutia, naplánovaného na september 2020,
- aktívna účasť expertov na príprave, realizácii a vyhodnotení záverečnej konferencie (6. – 7.9.2020),
- audit videonahrávok, realizovaných v previazaní na realizáciu pilotnej schémy participatívnej tvorby verejných politík – [vid' zhrnutie záverečnej konferencie](#),
- spracovanie vybraných blokov zo záverečných konferencií k pilotným projektom pre ich zaradenie a publikovanie v rámci elektronických identifikačných kariet a znalostnej databázy,
- sumarizácia ďalších videonahrávok v rámci youtube npparti kanál.

Zodpovední experti: Ján Gombala a Kristína Kollarovičová

Plnenie ukazovateľov naplnených v monitorovacom období:

- **Počet koncepčných, analytických a metodických materiálov: 0**
- **Počet zrealizovaných informačných podujatí: 0**
- **Počet návrhov na legislatívne zmeny za účelom zefektívnenia VS: 0**
- **Počet úspešných absolventov vzdelávacích aktivít: 0**
- **Poznámka:** viac informácií v sekcii merateľné ukazovatele

ekonomické prínosy participácie

- aktívna účasť expertov na príprave, realizácii a vyhodnotení záverečnej konferencie v rámci bloku (6. – 7.9.2020),
- prínosy a hodnotenie prínosov participácie sa stali súčasťou záverečnej konferencie v bloku [PRÍNOSY PARTICIPÁCIE](#), zapojení experti: Soňa Kariková a Bruno Konečný
- spracovanie sumarizácie výstupov v téme prínosy participácie a spracovanie elektronickej identifikačnej karty v rámci sekcie [Otvorené témy – prínosy a hodnotenie participácie](#).

Zodpovední experti: Soňa Kariková a Daniela Švihlová

Plnenie ukazovateľov naplnených v monitorovacom období:

- **Počet koncepčných, analytických a metodických materiálov: 0**
- **Počet zrealizovaných informačných podujatí: 0**
- **Počet návrhov na legislatívne zmeny za účelom zefektívnenia VS: 0**
- **Počet úspešných absolventov vzdelávacích aktivít: 0**
- **Poznámka: /**

on – line nástroje na podporu participatívnych procesov

- **katalóg pätnástich komunikačných on – line nástrojov** pre podporu on – line dištančného vzdelávania, zberu dát a podnetov, ako aj nástrojov na on – line zapájanie verejnosti do rozhodovania na jednotnom metodickom základe, zapracovaný do elektronickej vzdelávacej karty „vzdelávanie a participácia“,
- e- participácia sa stala súčasťou záverečnej konferencie v bloku [PARTICIPÁCIA V DIGITÁLNO M SVETE](#) - online nástroje zapájania verejnosti (zber podnetov od občana, e-granty, participatívne rozpočty). Zapojení experti: Patrik Žák (mesto Trenčín), Martina Tvrdoňová (WellGiving)
- vzdelávanie zamestnancov VS a COVID-19 ukázali, že téma využívania elektronických nástrojov v praxi verejnej správy (s dôrazom na participatívny proces) je aktuálnou výzvou, s ktorou sa bude musieť ÚSV ROS v budúcnosti vysporiadať a hľadať spolupracujúcich expertov, ktorí by nám pomohli zastrešiť túto tému vo vzdelávaní a výskume e-participácie.

Zodpovední experti: Ján Gombala a Kristína Kollarovičová

Plnenie ukazovateľov naplnených v monitorovacom období:

- **Počet koncepčných, analytických a metodických materiálov: 0**
- **Počet zrealizovaných informačných podujatí: 0**
- **Počet návrhov na legislatívne zmeny za účelom zefektívnenia VS: 0**
- **Počet úspešných absolventov vzdelávacích aktivít: 0**
- **Poznámka: /**

legislatívny a právny rámec

- príprava verejných diskusií v mesiaci september 2020 v rámci Týždňa otvoreného vládnutia, ktorých cieľom je prispieť k verejnému diskurzu k legislatívnym návrhom a opatreniam, ktoré zadefinoval projekt:

O PARTICIPÁCII VEREJNOSTI NA TVORBE ZÁKONOV: panelová diskusia bude obsahovo nadväzovať na diskusie, ktoré sa uskutočnili počas predchádzajúcich Týždňov otvoreného vládnutia v rokoch 2017 až 2019 a na národný projekt „Podpora partnerstva a dialógu v oblasti participatívnej tvorby verejných politík“.

- Hlavnou témou bude **participácia verejnosti na tvorbe zákonov v parlamente**. Diskutovať budú predstavitelia a predstaviiteľky verejnej moci a občianskej spoločnosti:
  - ✓ Natália Švecová, riaditeľka odboru Parlamentný inštitút, Národná rada Slovenskej republiky,
  - ✓ Miloš Matúšek, riaditeľ Redakcie Slov-Lex, Úrad vlády Slovenskej republiky,
  - ✓ zástupca alebo zástupkyňa Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky,
  - ✓ Štefan Grman, expert v oblasti legislatívy a tvorby právnych predpisov,
  - ✓ Kristína Babiaková, právnička občianskeho združenia VIA IURIS.

POLITICKÁ PARTICIPACIA - O VOĽBÁCH ZO ZAHRANIČIA A PRÍSTUPE K VOĽBÁM PRE ZDRAVOTNE ZNEVÝHODNENÝCH: na Slovensku máme 5 druhov volieb, no voliť zo zahraničia sa môže iba v jedných z nich. V koľkých voľbách by sa malo dať voliť zo zahraničia a v koľkých to vieme zabezpečiť? Poznáme 2 systémy volieb zo zahraničia – pošta a ambasády. Ukazuje sa, že voľba poštou má svoje medzery. Mali by sme pripustiť možnosť voliť (aj) na ambasádach? Je treťou cestou hlasovanie cez internet? Volební experti pred ním varujú.

- ✓ Ako na Slovensku volia slabozrakí a nevidiaci? Ako pomáha štát? Mohla by elektronizácia byť spôsob, ako zlepšiť prístup zdravotne znevýhodnených k voľbám? Aké sú ďalšie výzvy v prístupe zdravotne znevýhodnených k voľbám?
- ✓ O týchto, ale aj iných otázkach, budú diskutovať Martin Klus, zástupca Ministerstva zahraničných vecí a európskych záležitostí SR, riaditeľka odboru volieb, referenda a politických strán Ministerstvo vnútra SR Eva Chmelová, predseda občianskeho združenia Srdcom doma Samuel Zubo, zástupca Slovensko.Digital Ján Suchal a predseda Únia nevidiacich a slabozrakých Slovenska Branislav Mamojka.

PARTICIPATÍVNE ROZPOČTY: V nadväznosti na realizovanú záverečnú konferenciu NP PARTI – AFTER PARTY (06.-07. august 2020), výstupy projektu a diskusný blok venovaný participatívnym rozpočtom, sa 25.8.2020 konalo pracovné stretnutie na tému Participatívne rozpočty - ako ďalej? Jedným z bodov stretnutia bola téma venovaná možnostiam legislatívnej úpravy, ktorá by legitimizovala participatívne rozpočty ako legitímny spôsob prerozdelenia verejných financií a umožňovala samosprávam realizovať participatívne aktivity vo väzbe na participatívny rozpočet. Diskusia sa sústredila na odporúčania materiálu, spracovaného expertami VIA IURIS: „Čo by znamenala legislatívna úprava pre participatívny rozpočet?“ vypracovaný v rámci NP PARTI.

Materiál prezentuje viaceré možnosti legislatívnej úpravy participatívneho rozpočtu. Zúčastnení sa dohodli, že téma vyžaduje širšiu verejnú diskusiu a preto bola na pracovnom stretnutí prijatá dohoda, že prvým krokom k legislatívnej úprave participatívnych rozpočtov by malo byť zorganizovanie pracovnej skupiny, kde sa návrh a predstavy jednotlivých aktérov o legislatívnej úprave PR prediskutujú. Súčasne sa otvorila téma šandardizácie participatívnych rozpočtov, ku ktorej prítomní zaujali rôzne postoje, čo len umocnilo rozhodnutie, že tému participatívnych rozpočtov je nutné otvoriť, čo najširšiemu okruhu aktérov. Do pracovnej skupiny boli na stretnutí navrhnuté prizvať nasledovné organizácie a inštitúcie, ktoré môžu byť doplnené: SK8, ÚMS, ZMOS, ÚSV ROS, APÚMS, AKE SR, zástupcovia samospráv, ktoré participatívne rozpočty realizujú, MNO, ktoré participatívne rozpočty zavádzajú (OZ Utopia, Otvor dvor a i.), akadémia a odborná verejnosť.

Pracovné stretnutie ponúklo možnosť spolupráce Úradu splnomocnenca vlády SR pre rozvoj občianskej spoločnosti s Filozofickou fakultou UK v Bratislave na vedeckom grante, ktorý sa venuje aj téme participatívnych rozpočtov. Možnosti spolupráce na širšej verejnej a odbornej diskusii v roku 2020/2021, realizovanej na akademickej pôde FIFUK v spolupráci s ÚSV ROS, bude predmetom ďalšieho pracovného stretnutia.

Plnenie ukazovateľov naplnených v monitorovacom období:

- **Počet koncepčných, analytických a metodických materiálov: 0**
- **Počet zrealizovaných informačných podujatí: 0**
- **Počet návrhov na legislatívne zmeny za účelom zefektívnenia VS: 0**
- **Počet úspešných absolventov vzdelávacích aktivít: 0**
- **Poznámka: /**

participácia a budovanie kapacít

- finalizácia elektronickej a tlačenej verzie „učebnice“ k vzdelávaciemu programu **Participatívna tvorba verejných politík s názvom [Participovať? Participovať!](#)** – materiál predstavuje spracovanú metodiku, ktorá je doplnená o zdroje a ukážky z ďalších výstupov z národného projektu,
- spracovanie metodického materiálu [Rakúske štandardy účasti verejnosti – odporúčania pre dobrú prax](#), ktorý bol spracovaný spolu s prípadovou štúdiou na základe rozhovorov s aktérmi participatívneho procesu tvorby štandardov zapájania verejnosti expertom Michalom Sedlačkom
- spracovanie sumarizácie výstupov v téme prínosy participácie a spracovanie elektronickej identifikačnej karty v rámci sekcie **Otvorené témy**:
  - [Vzdelávanie a participácia](#)
  - [Vysoké školy a participácia](#)
  - [Budovanie kapacít a participácia](#)

Poznámka: [PUBLIKÁCIE NÁJDETE NA WEB STRÁNKE ÚSV ROS: http://www.minv.sk/?ros_np_participacia_knizna_edicia_participacia](http://www.minv.sk/?ros_np_participacia_knizna_edicia_participacia)

Zodpovedná expertka: Barbara Gindlová, Alena Petrželková, Michal Sedlačko

Plnenie ukazovateľov naplnených v monitorovacom období:

- **Počet koncepčných, analytických a metodických materiálov: 1**
  - **Rakúske štandardy účasti verejnosti – odporúčania pre dobrú prax**
  - **Participovať? Participovať!** – materiál neodpočítavame v oficiálnom odpočte merateľných ukazovateľov, lebo metodiky boli predmetom samostatného odpočtu – počet vyvinutých produktov a služieb vzťahujúcich sa na vzdelávanie
- **Počet zrealizovaných informačných podujatí: 0**
- **Počet vyvinutých produktov a/alebo služieb vzťahujúcich sa na vzdelávanie: 0**
- **Počet návrhov na legislatívne zmeny za účelom zefektívnenia VS: 0**
- **Počet úspešných absolventov vzdelávacích aktivít: 0**

Poznámka: viac informácií k materiálu v kapitole Merateľné ukazovatele

PODPORNÉ A PRIEREZOVÉ ČINNOSTI

záverečná konferencia NP PARTI – AFTER PARTI

V dňoch **6. a 7. augusta 2020** sa vo Vodárenskom múzeu v Bratislave konala záverečná konferencia k projektu NP PARTI s názvom **NP PARTI – AFTER PARTY**. V rámci konferencie sme sa rozhodli pre pilotné testovanie nového modelu vzdelávania a zdieľania vedomostí, skúseností a zručností k participácii, ktorý je postavený na sieťovaní a vzájomnom učení sa.

Podujatie bolo realizované formou letnej ochutnávky tém a výstupov, ktoré národný projekt otvoril a priniesol. V snahe vyhnúť sa otrockému odpočtovaniu jednotlivých výstupov a projektov sme zvolili iný prístup, ktorý spájal jednotlivých expertov a aktérov v rámci zadefinovaných tém. Konferencia bola navrhnutá tak, že využívala modulárny princíp (v jednom čase sa deje viacero blokov).

Poznámka: viac informácií o záverečnej konferencii nájdete v odpočte merateľných ukazovateľov, konkrétne ukazovateľa: P0589 Počet zrealizovaných informačných aktivít .

Choreografie zmeny VII.: ŠTÁT – OBČAN – BUDÚCNOSŤ

V rámci cyklu CHOREOGRAFIE ZMENY sa konal siedma časť rozhovorov s názvom: **ŠTÁT – OBČAN – BUDÚCNOSŤ** sa 6.8.2020. Samostatná odborná panelová diskusia reagovala na spoločenskú objednávku: zmena k transparentnejšiemu, otvorenejšiemu vládnutiu.

Poznámka: viac informácií o podujatí nájdete v odpočte merateľných ukazovateľov, konkrétne ukazovateľa: P0589 Počet zrealizovaných informačných aktivít .

záverečná správa k projektu

Súčasťou monitorovacieho obdobia bolo aj spracovanie záverečnej sumarizácie k projektu, ktorá bude sumarizuje najdôležitejšie témy a výstupy v previazaní na odporúčania pre ďalšie smerovanie intervencií.

znalostná databáza

tvorba podkladov do znalostnej databázy – základná štruktúra a členenie:

podaktivita 1:

- [Stratégia dlhodobej starostlivosti \(PP1\)](#)
- [Participatívna realizácia koncepcie rozvoja práce s mládežou \(PP2\)](#)
- [Krajská koncepcia environmentálnej výchovy a vzdelávania a osvetu v Trenčianskom kraji \(PP3\)](#)
- [Poskytovanie sociálnej pomoci ľuďom s mentálnym postihnutím a ich rodinám \(PP4\)](#)
- [Od Levoče po Spišský hrad – politiky medziobecnej spolupráce \(PP5\)](#)
- [Mesto pre všetkých – integračná stratégia \(PP6\)](#)
- [Stratégia nakladania s komunálnymi odpadmi v meste Partizánske \(PP7\)](#)
- [Transparentnosť výkonu samosprávy a otvorené dáta \(PP8\)](#)
- [Návrh stratégie zabezpečenia prístupnosti pre všetkých \(PP9\)](#)
- [Využívanie verejných priestorov a plôch na lokálnej úrovni \(PP10\)](#)
- [Trvalo udržateľná mobilita \(PP11\)](#)
- [Integrácia marginalizovaných skupín do procesu tvorby verejných politík \(PP12\)](#)

podaktivita 2:

- [teoretické východiská participácie](#)
- [spôsoby a miera participácie verejnosti](#)
- [participatívne procesy \(monitoring a hodnotenie pilotnej schémy\)](#)
- [zapájanie zraniteľných skupín do tvorby verejných politík](#)
- [prínosy participácie a ich hodnotenie](#)
- [participatívne rozpočty a samospráva](#)
- [participatívne rozpočty a školy](#)
- [legislatíva a participácia](#)
- [vzdelávanie a participácia](#)
- [budovanie kapacít a participácia](#)
- [newsletter NP PARTI](#)

prierezové činnosti:

- [KNIŽNÁ EDÍCIA PARTICIPÁCIA](#)
- [NEWSLETTER NP PARTI](#)
- [VÝSTUPY PROJEKTU V CHRONOLOGICKOM PORADÍ](#)
- [Z DENNÍKOV PROJEKTU \(2017 – 2020\)](#)

www.participacia.eu

Priebežne dopĺňame stránku www.participacie.eu, ktorá ponúka to najlepšie z projektu NP PARTI. Z dôvodu udržateľnosti výstupov sme sa rozhodli zvoliť formu spracovania dát a informácií pre znalostnú databázu aj na oficiálnej stránke ÚSV ROS, aj na samostatnej web stránke.

Zodpovední experti: Dominika Halienová, Barbara Gindlová a ďalší

nová publikačná rada PARTICIPÁCIA

V monitorovanom období prebiehala príprava publikácií, ktoré dokumentujú a prezentujú výsledky projektu (elektronické verzie pre znalostnú databázu a printové verzie na tlač), ako aj sa realizovali finalizačné práce pre vybrané výstupy v rámci mesiaca:

JÚL 2020

- Participácia a plánovanie verejných priestranstiev (PP10) / tlačená a elektronická verzia/
- Od obyvateľa k občanovi – atlas inšpirácií, alebo ako začať budovať komunitu / tlačená a elektronická verzia/
- Nie je mesto ako mesto /elektronická verzia/
- Nie je občan ako občan /elektronická verzia/
- Participácia obcí pri rozvoji územných klastrov (PP5) / tlačená a elektronická verzia/
- Prístupné mesto – jasná tlač (PP9) /elektronická verzia/
- Ako merať kvalitu participatívnych procesov? /elektronická verzia/
- Analytický rámec pre plánovanie a hodnotenie projektov verejnej participácie /elektronická verzia/

AUGUST 2020

- Metodika zapájania zraniteľných skupín/elektronická verzia/
- Rakúske štandardy zapájania verejnosti /elektronická verzia/
- Slovník participácie/ tlačená a elektronická verzia/
- Plytčiny a hĺbočiny participácie / tlačená a elektronická verzia/
- Participatívne procesy v praxi – čítanka participatívnej tvorby verejných politík - prípadové štúdie pilotných projektov / tlačená a elektronická verzia/
- Participovať? Participovať! - učebnica k vzdelávaciemu programu Participatívna tvorba verejných politík / tlačená a elektronická verzia/
- Choreografie zmeny / tlačená a elektronická verzia/
- otázok o participatívnom rozpočte /printová a elektronická verzia/

Poznámka: publikácie sú dostupné:

http://www.minv.sk/?ros_np_participacia_knizna_edicia_participacia

Ako sa z pionierskej praxe štandard stal

Publikovaný 28. augusta 2020

Mestská časť Bratislava-Nové Mesto (MČ BNM) je samosprávou, ktorá sa v roku 2014, ako tretia v poradí na Slovensku, pustila do participatívneho rozpočtovania. Pri jeho zavádzaní v MČ BNM sa rozhodli vychádzať z identického modelu, totožných pravidiel a obklopiť sa rovnakými ľuďmi. V čom tkvie tajomstvo jeho úspechu? Kde museli nastať zásadné zmeny? Rozhovor so starostom MČ BNM Rudolfom Kusým a zamestnancami Kancelárie pre participáciu verejnosti na Miestnom úrade BNM Lukášom Bulkom, Martinou Belanovou (OZ Utopia) a Jozefom Veselovským (OZ Utopia).

Participácia má rôzne symbolické, ale aj manipulatívne rozmery

Publikovaný 21. augusta 2020

Participácia môže mať rôzne motívy, ciele, trajektórie, nástroje a rôzne kontexty, v ktorých nástroje zapájania verejnosti fungujú rozdielne. Štandardizovať, alebo neštandardizovať participatívny proces? Potrebujeme štandardy zapájania verejnosti, alebo nepotrebujeme? Čo od štandardov čakať? Rozhovor s výskumníkom a koordinátorom Kompetenčného centra pre administratívne vedy na Univerzite aplikovaných vied Fachhochschule Campus Wien vo Viedni Michalom Sedlačkom, ktorý viedol Daniel Klimovský, ponúka zaujímavý pohľad nielen na proces zavádzania participácie a tvorbu štandardov zapájania verejnosti do praxe v Rakúsku, ale aj na teóriu „trojuholníkovej dilemy demokratických reforiem“, či aristotelovskej polis. [<čítajte viac>](#)

Neverím, že existujú dokonalé procesy

Publikovaný 14. augusta 2020

Viete prečo je participácia úžasný nástroj, kedy ju má zmysel použiť a v ktorých situáciách nie je vhodným riešením pri spolurozhodovaní o veciach verejných? Pred čím stojí verejná správa, keď sa pustí do participácie s verejnosťou a občanmi? Prečo je dôležité, aby predstavitelia verejnej správy dokázali pracovať s rôznorodosťou? Prečo je dôležité, aby sa ľudia z rôznych sektorov poznali lepšie? [<čítajte viac>](#)

Je otázkou času, kedy jedni budú môcť dokázať rozhodovať o druhých

Publikovaný 4. augusta 2020

V obciach sa s participatívnymi rozpočtami stretávame pomerne zriedka. Dôvodom môžu byť obmedzené rozpočtové zdroje, nedostatok záujmu, pochopenia a odhodlania pre zapájanie obyvateľov do rozhodovania o veciach verejných, nedostatok času, ľudských kapacít, či spoločenského tlaku... O tom, že aj malé mesto môže byť inšpiráciou pre menšie obce i väčšie mestá zároveň, Vás presvedčí príbeh participatívneho rozpočtu v Spišskej Belej, v ktorom hlavnú úlohu zohral osvietený primátor. Hovorí, že pri zavádzaní participatívneho rozpočtu sa stretli s neistotou. Ľudia sa pýtali, či je to vôbec reálne a či to nie je len nejaká bublina – niekto príde rozdať peniaze a povie ako sa transparentne rozhodlo. [<čítajte viac>](#)

Keď participatívny rozpočet zatvorené dvere otvára, alebo o lepšej Rožňave (a parádnejšom Gemeri)

Publikovaný 30. júla 2020

Rožňava je fascinujúca. Na podujatia do Banického múzea prichádza vždy veľa ľudí – fantastické publikum. Prídu, sú zvedaví, diskutujú, či ide o komentovanú prehliadku k novej

výstave, alebo diskusiu na tému integrácie cudzincov. Zrejme to súvisí s históriou mesta, ktorá je extrémne bohatá a veľmi silná. Rožňava bola centrom baníctva, vzdelanosti, remesiel. Genetický odkaz presakuje do dnešných dní a je to vidieť aj na vzťahu ľudí ku kultúre. A teda aj k participatívne rozpočtu. Nedá sa jedno odtrhnúť od druhého. [<čítajte viac>](#)

Evolúcia nemusí ísť pozitívnou cestou, alebo začnime každý sám od seba...

Publikovaný 24. júla 2020

Prečo kvalita života na Slovensku znepokojuje mnohých obyvateľov a občania sa dožadujú zmeny? Aká je úloha občana v procese zmeny? Je občan v procese zmeny kľúčovým prvkom, alebo je zmena mimo dosahu občana a verejnosti? Čo je príčinou klesajúcej dôvery v štát a nízkej občianskej angažovanosti? Prečo štát vnímame ako cudziu štruktúru, s ktorou nemáme spojenie? Čo je príčinou nedôvery vo verejné inštitúcie a kto pracoval na tom, aby sa kultivovala nová pozícia občana v spoločnosti? [<čítajte viac>](#)

Dialóg, participácia a sociálne inovácie sú spojené nádoby

Publikovaný 15. júla 2020

Viete prečo je dôležité komunikovať a merať prínosy participácie? Z akých dôvodov sociálnych inovátorov priťahujú participatívne procesy? Prečo výsledkom dvoch monológov ešte nemusí byť dialóg? Prečo je dôležité mobilizovať občiansku tvorivosť? Objasníme vám, prečo v procese zapájania verejnosti záleží na kvalite dialógu, sociálnej vízii, sociálnych inovátoroch a inováciách motivovaných „zdola“. Dve expertky NP PARTI, ktoré sa venovali téme hodnotenia prínosov participácie: Soňa Kariková a Daniela Švihlová, ponúkajú zaujímavý pohľad nie len na súčasné turbulentné obdobie plné zmien, ale aj na každodenný svet, ktorý potrebuje inovatívne a udržateľné riešenia. [<čítajte viac>](#)

Ľudia nechcú udice, chcú ryby

Publikovaný 8. júla 2020

Jedným z krokov, ako zapojiť nie len mladých ľudí do budovania toho, čo im v meste chýba, bolo aj zavedenie participatívneho rozpočtu v roku 2017. Farbistý príbeh participatívneho rozpočtu v Prievidzi nám vyrozprávali koordinátori procesu na strane mesta – Diana Šurkalová Dušeková a Michal Ďureje. Pohľad na fungovanie participatívneho rozpočtu z „druhej strany“ poskytla Lenka Ilčíková, predkladateľka a spoluautorka viacerých projektov z participatívneho rozpočtu. [<čítajte viac>](#)

Príbehy participatívnych rozpočtov v malých obciach

Publikovaný 2. júla 2020

Tento príbeh zachytáva pohľad na participatívny rozpočet očami troch slovenských obcí, pričom každá z nich je niečím špeciálna. V jedinom roku experimentovania s participatívnym rozpočtovaním v obci Žabokreky bol predložený jediný projekt, ktorý však počtom zapojených ľudí prevyšuje najlepšie výsledky zapojenia verejnosti vo veľkých mestách. V obci Poniky o projektoch z participatívneho rozpočtu rozhodujú výlučne poslanci obecného zastupiteľstva a obec Sološnica je možno jedinou samosprávou na Slovensku, v ktorej participatívny rozpočet funguje aj bez spísaných pravidiel. [<čítajte viac>](#)

odborné publikácie

Plytčiny a hlbociny participácie – jedenásť rozhovorov na tému zapájania verejnosti

Sumarizácia rozhovorov, ktorú sme prezentovali pod názvom Participácia, moja láska, nakoniec dostala názov [Plytčiny a hlbociny participácie – jedenásť rozhovorov na tému zapájania verejnosti](#) a stala sa záverečnou publikáciou k projektu. Publikácia zviditeľňuje otvorené témy, ktoré projekt v rámci svojich analytických, výskumných a metodických činností ponúkol:

1. Teoretické východiská - [JANA PLICHTOVÁ: DNEŠNÁ POLITIKA? RÝCHLE ZISKY, DLHODOBÉ STRATY](#) (rozhovor realizovala: Anna Šestáková)
2. Vzdelávanie a samospráva - [ĽUBA BOROŠOVÁ: NA OBČANOCH ZÁLEŽÍ](#) (rozhovor realizovala Zora Paulíniová)
3. Legislatíva a právny rámec - [KRISTÍNA BABIAKOVÁ: LEGISLATÍVA A PARTICIPÁCIA](#) (rozhovor realizoval Bruno Konečný)
4. Hodnotenie participatívnych procesov – [DANIEL KLIMOVSKÝ: POTREBUJEME ROZUMIEŤ DUCHU ZÁKONA](#) (rozhovor realizovala Alena Chudžíková)
5. Modely zhodnocovania prínosov participácie - [BRUNO KONEČNÝ: KEĎ SA VEREJNOSŤ STÁVA INVESTOROM VEREJNÝCH POLITÍK](#) (rozhovor realizoval Daniel Klimovský)
6. Zapájanie zraniteľných skupín - [ELENA KRÍGLEROVÁ: SOCIÁLNA SÚDRŽNOSŤ JE SPIACA KRÁSAVICA](#) (rozhovor realizovala Jana Plichtová)
7. Participatívne rozpočty v samospráve - [ALEXANDRA HRABINOVÁ: NIE JE MESTO AKO MESTO](#) (rozhovor realizovala Alexandra Poláková)
8. Participatívne rozpočty na školách - [DOMINIKA HALIENOVÁ: NIE JE ŠKOLA AKO ŠKOLA](#) (rozhovor realizovala Alexandra Hrabinová)
9. Prínosy participácie - [SOŇA KARIKOVÁ: DIALÓG, PARTICIPÁCIA A SOCIÁLNE INOVÁCIE SÚ SPOJENÉ NÁDOBY](#) – (rozhovor realizovala Daniela Švihlová)
10. Budovanie kapacít - [DUŠAN ONDRUŠEK: NEVERÍM, ŽE EXISTUJÚ DOKONALÉ PROCESY...](#) (ROZHOVOR REALIZOVALA BARBARA GINDLOVÁ)
11. Participácia a prax – [MICHAL SEDLAČKO: PARTICIPÁCIA MÁ RÔZNE SYMBOLICKÉ, ALE AJ MANIPULATÍVNE ROZMERY](#) (rozhovor viedol Daniel Klimovský)

Súčasťou publikácie je aj predhovor od Zuzany Vasičák Otčenášovej a databáza expertov, spolupracujúcich na projekte (vrátane ich životopisov).

Poznámka: viac informácií o výstupe nájdete v časti odpočet merateľných ukazovateľov.

Choreografie zmeny

Publikácia [Choreografie zmeny](#) je sumarizáciou rozhovorov, ktoré sa realizovali na rôznych miestach po celom Slovensku. Spoločným menovateľom a hlavnou témou sú „choreografie zmeny“. Pozvaní hostia a experti sa vyjadrujú k rôznym témam a súčasne hľadajú a definujú ingrediencie, ktoré sú súčasťou potrebných zmien, zlepšujúcich prostredie verejnej správy, zabezpečujúcich presadzovanie novej kultúry vládnutia a zapájanie verejnosti do spolurozhodovania.

1. [ZRANITEĽNÉ SKUPINY VO VEREJNÝCH POLITIKÁCH](#)
2. [NIE JE PEVNÉ, ČO JE BEZ CHVENIA](#)
3. [INKLÚZIA RÓMOV – POLITIKA NEMÁ KOPÍROVAŤ ZÁUJMY ELITY](#)
4. [SOCIÁLNY PODNIK JE NUTNOSŤ, NIE UKÁŽKA TOHO, AKÍ SME MODERNÍ](#)
5. [EVOLÚCIA NEMUSÍ ÍSŤ POZITÍVNOU CESTOU](#)
6. bonus: [BYŤ SLUŠNÝM ČLOVEKOM CELÝ ŽIVOT JE HRDINSTVO](#)

Poznámka: viac informácií o výstupe nájdete v časti odpočet merateľných ukazovateľov.

Plnenie ukazovateľov naplnených v monitorovacom období z prierezových činností:

- Počet koncepčných, analytických a metodických materiálov: 2
  - Plytčiny a hlbociny participácie – odborná publikácia k národnému projektu
  - Choreografie zmeny – súbor rozhovorov z diskusného cyklu V ozvenách reality, alebo kam kráčaš Slovensko?
- Počet zrealizovaných informačných podujatí: 2
  - ZÁVEREČNÁ KONFERENCIA NP PARTI – AFTER PARTY, 6.- 7.8.2020
  - ŠTÁT – OBČAN – BUDÚCNOSŤ – PANELOVÁ DISKUSIA , 6.8.2020
- Počet vyvinutých produktov a/alebo služieb vzťahujúcich sa na vzdelávanie: 0
- Počet návrhov na legislatívne zmeny za účelom zefektívnenia VS: 0
- Počet úspešných absolventov vzdelávacích aktivít: 0

Celková podporná dokumentácia k odpočtu ukazovateľov za monitorovacie obdobie– vid'. prílohy.

MERATEĽNÉ UKAZOVATELE

národný projekt a jeho merateľné ukazovatele

- P0178 - Počet koncepčných, analytických a metodických materiálov
- P0890 - Počet návrhov na legislatívne zmeny za účelom zefektívnenia VS
- P0887 - Počet novovzniknutých platforiem zameraných na zvyšovanie kvality verejných politík
- P0722 - Počet úspešných absolventov vzdelávacích aktivít
- P0718 - Počet vyvinutých produktov a/alebo služieb vzťahujúcich sa na vzdelávanie
- P0589 - Počet zrealizovaných informačných aktivít
- P0891 - Počet podporených MNO za účelom participácie na zavádzaní zmien v oblasti verejných politík

CELKOVÁ SUMARIZÁCIA UKAZOVATEĽOV

P0178 - Počet koncepčných, analytických a metodických materiálov

- ukazovateľ bol v plnení v rámci monitorovacieho obdobia
- počet zrealizovaných materiálov celkom – od začiatku projektu: 76
- z toho prírastok za monitorovacie obdobie: **6 materiálov**

P0890 - Počet návrhov na legislatívne zmeny za účelom zefektívnenia VS

- počet zrealizovaných materiálov celkom – od začiatku projektu: 5
- z toho prírastok za monitorovacie obdobie: **0 návrhov**

P0887 - Počet novovzniknutých platforiem zameraných na zvyšovanie kvality verejných politík

- 100% naplnený ukazovateľ

P0722 - Počet úspešných absolventov vzdelávacích aktivít

- počet absolventov celkom – od začiatku projektu: 59
- z toho prírastok za monitorovacie obdobie: **0 úspešných absolventov**

P0718 - Počet vyvinutých produktov a/alebo služieb vzťahujúcich sa na vzdelávanie

- počet vzdelávacích produktov – od začiatku projektu: 1
- z toho prírastok za monitorovacie obdobie: **0 vzdelávací produkt**
- 100% naplnený ukazovateľ

P0891 - Počet podporených MNO za účelom participácie na zavádzaní zmien v oblasti verejných politík

- 100% naplnený ukazovateľ

P0589 - Počet zrealizovaných informačných podujatí

- ukazovateľ bol v plnení v rámci monitorovacieho obdobia
- počet zrealizovaných materiálov celkom – od začiatku projektu: 145
- z toho prírastok za monitorovacie obdobie: **2 podujatí**

POPIS K PLNENIU VYBRANÝCH UKAZOVATEĽOV

P0178 - Počet koncepčných, analytických a metodických materiálov

V rámci monitorovacieho obdobia došlo k spracovaniu **6 materiálov**, ktoré počas realizácie projektu, započítavame do plnenia merateľného ukazovateľa P0178 - Počet koncepčných, analytických a metodických materiálov:

Spôsoby a miera participácie II. – Prediktory participácie (nie je predmetom odpočtu, lebo ide o druhú časť už odpočítaného materiálu)

1. Aká je prax participatívnej tvorby verejných politík?
2. 10 prípadových štúdií o participácii / 3 prípadové štúdie o zavádzaní participatívnych rozpočtov do praxe slovenskej samosprávy + 7 prípadových štúdií o zavádzaní participatívnych procesov v štátnej správe
3. Analýza procesov zavádzania participatívnych rozpočtov do prostredia slovenskej samosprávy
4. Rakúske štandardy účasti verejnosti – odporúčania pre dobrú prax (metodika realizácie participatívnych procesov)
5. Choreografie zmeny – súbor rozhovorov z diskusného cyklu V ozvenách reality, alebo kam kráčaš Slovensko?
6. Plytčiny a hĺbočiny participácie – záverečná odborná publikácia k národnému projektu

P0589 - Počet zrealizovaných informačných aktivít

V rámci monitorovacieho obdobia došlo k realizácii **2 informačných aktivít**, ktoré počas realizácie projektu, započítavame do plnenia merateľného ukazovateľa P0589 - Počet zrealizovaných informačných podujatí:

1. záverečná konferencia NP PARTI – AFTER PARTI
2. informačný deň – Choreografie zmeny VII.: Štát – občan - budúcnosť

P0890 - Počet návrhov na legislatívne zmeny za účelom zefektívnenia VS

V rámci monitorovacieho obdobia došlo k spracovaniu **0 legislatívnych návrhov**, ktoré počas realizácie projektu, započítavame do plnenia merateľného ukazovateľa P0890 - Počet návrhov na legislatívne zmeny za účelom zefektívnenia VS

P0718 - Počet vyvinutých produktov a/alebo služieb vzťahujúcich sa na vzdelávanie

V rámci monitorovacieho obdobia došlo k spracovaniu **0 produktov vzťahujúcich sa na vzdelávanie**, ktoré počas realizácie projektu, započítavame do plnenia merateľného ukazovateľa P0890 - Počet návrhov na legislatívne zmeny za účelom zefektívnenia VS

P0722 - Počet úspešných absolventov vzdelávacích aktivít

V rámci monitorovacieho obdobia došlo k vyškoleniu **0 úspešných absolventov**, ktoré počas realizácie PODAKTIVITY 2, započítavame do plnenia merateľného ukazovateľa P0722 počet úspešných absolventov vzdelávacích aktivít.

odpočítavaný materiál 0: Spôsoby a miera participácie II. – Prediktory participácie

zaradenie: podaktivita 2, prínosy participácie

odpočítavané na strane: MV SR

autorky: prof. PhDr. Jana Plichtová, PhD., Mgr. Anna Šestáková, PhD.

štatistické spracovanie dát: Mgr. Drahomír Michalko, PhD.

typ dokumentu: analýza

poznámka: materiál nie je predmetom odpočtu, lebo ide o druhú časť materiálu Spôsoby a miera participácie I., ktorý už bol odpočítaný a je súčasťou záverečnej analýzy Spôsoby a miera participácie I.

stručný popis: Analýza prediktorov participácie predstavuje analýzu faktorov a premenných, ktoré ovplyvňujú mieru a spôsoby participácie. Na rozdiel od prvej časti analýzy Spôsoby a miera participácie I., ktorá podáva prevažne deskriptívny popis výsledkov z reprezentatívneho prieskumu, druhá časť analýzy si kladie za cieľ identifikovať tie premenné, od ktorých závisí miera participácie. Ako je zrejmé z dostupnej literatúry, participácia nadobúda rozličné podoby, ktoré sa medzi sebou môžu významne líšiť z hľadiska svojho charakteru, hodnotovej motivácie aj účinkov. V rámci výskumu je participácia operacionalizovaná ako účasť na rozhodovaní a angažovanosť v organizáciách (takzvané aktívne členstvo). Analýza má snahu odpovedať na otázky:

- Ktoré premenné sú dôležité preto, aby sa zvýšila napríklad miera individuálnej angažovanosti?
- Ktoré premenné je potrebné sa zamerať, ak chceme znížiť mieru protestného správania?
- Ako zvýšiť ochotu občanov participovať na masových aktivitách v prospech kolektívneho dobra?
- Sú dôležité skôr individuálne charakteristiky ako sú sociodemografické či socioekonomické premenné, alebo je dôležitejšia znalosť a prehľad o politike či tzv. kultúrny kapitál?
- Čo môžu robiť inštitúcie preto, aby boli občania ochotnejší participovať?
- Ktoré charakteristiky občianskej spoločnosti alebo prípadne hodnotové a postojoyé premenné môžu významne vplývať na ich ochotu participovať, či už ako jednotlivci alebo skupinovo?

regresná analýza dát: Hypotézy boli testované s použitím mnohonásobnej analýzy regresie. Hlavným cieľom regresnej analýzy je preskúmať a charakterizovať vzájomné vzťahy medzi premennými. Regresný model popisuje súvislosť medzi závislou premennou (napr. participácia) a nezávislou premennou (napr. kvalita vládnutia). Model zároveň ukazuje, ktoré premenné sú najvýznamnejšie a ktoré naopak nie sú zo štatistického hľadiska významné. Regresný model poskytuje informáciu o tom, o koľko sa napríklad zvýši alebo zníži participácia, ak sa zmení hodnotenie kvality vládnutia alebo charakteristiky občianskej spoločnosti. O *mnohonásobnej analýze* hovoríme vtedy, ak zohľadňujeme väčší počet nezávislých premenných. Regresná analýza určí, ktoré z týchto premenných majú najsilnejší vzťah k závislej premennej (participácii). Prínosom regresnej analýzy je, že dokáže predikovať (predpovedať) hodnoty závislej premennej na základe hodnôt nezávislej premennej. Výsledky

takéhoto výskumu majú zásadné implikácie pre verejné inštitúcie, ktoré majú ambíciu dosiahnuť zvýšenie participácie, keďže odhaľuje a porovnáva silu vzťahu jednotlivých premenných k participácii.

štruktúra dokumentu:

- **Základné informácie o prieskume**
  - Prehľad sledovaných premenných
- **Metódy**
  - Výskumný problém
  - Výskumné hypotézy
  - Popis štatistických postupov
- **Výsledky**
  - Faktorová analýza závislých premenných
  - Testovanie výskumných hypotéz
  - Zhrnutie hlavných zistení
- **Diskusia a odporúčania**
- **Odporúčania**

klúčové slová: prediktory participácie, regresná analýza, participácia, verejnosť, angažovanosť

odpočítavaný materiál 1: Aká je prax participačnej tvorby verejných politík? – analýza pilotnej schémy participatívnej tvorby verejných politík

zaradenie: podaktivita 2, monitoring a hodnotenie pilotnej schémy

odpočítavané na strane: MV SR

autori: Daniel Klimovský a kol. (Jozef Gašparík a Jakub Varíni)

stručný opis: dokument predstavuje záverečnú správu k procesu monitoringu a hodnotenia pilotných projektov participatívnej tvorby verejných politík. Ponúka špecifický pohľad na kľúčové elementy participatívnych procesov tvorby verejných politík, realizovaných v partnerstve subjektov verejnej správy a mimovládnych organizácií. Cez porovnávaciu analýzu napĺňania pätnástich kritérií skúmaných v čase prípravy, realizácie, zhodnotenia participatívnych procesov tvorby verejných politík v partnerstve VS a MNO, bolo spracované záverečné vyhodnotenie, ktoré sumarizuje omyly a rozbíja zažitú stereotypy, ktoré sú spojené so zapájaním verejnosti. Záverečná analýza rovnako detekuje príležitosti a sumarizuje odporúčania pre ďalšiu prax zavádzania participatívnych procesov do praxe verejnej správy.

základné kritériá monitoringu a hodnotenia kvality participatívnych procesov:

Nadviazanie partnerstva, Komunikácia medzi partnermi, Komunikácia voči iným zainteresovaným aktérom, Dôvera medzi partnermi, Rešpekt medzi partnermi, Líderstvo v partnerstve, Spolupráca medzi partnermi, Zapájanie odbornej verejnosti, Zapájanie laickej verejnosti, Otvorenosť procesov, Miera participácie verejnosti, Plánovanie participatívnej tvorby verejnej politiky, Nástrojový mix, Projektové výstupy, Naplnenie definovaných cieľov.

štruktúra dokumentu:

- **Vyhodnotenie pilotnej schémy**
- **Omyly a stereotypy**
  - Omyl č. 1 - Participácii verejnosti už bola venovaná primeraná odborná a výskumná pozornosť a v súčasnosti ide o obsahovo jasný pojem,
  - Omyl č. 2 - V porovnaní s orgánmi verejnej správy sú mimovládne organizácie lepšie pripravené na zabezpečovanie participatívnych procesov pri tvorbe verejných politík,
  - Omyl č. 3 - Úradníci sa bránia novým a inovatívnym prístupom a nie sú naklonení zapájaniu ďalších aktérov do tvorby verejných politík,
  - Omyl č. 4 - Čím vyššia administratívno-politická úroveň, tým ťažšia participácia širokej verejnosti,
  - Omyl č. 5 - Skutočne autentická a prínosná je len aktívna participácia smerujúca zdola nahor,
  - Omyl č. 6 - Čím viac subjektov zapojíme do participácie, tým lepšia/kvalitnejšia je táto participácia,
  - Omyl č. 7 - Inštitucionálna/organizačná sila dokáže zabezpečiť efektívnu implementáciu participačných nástrojov,
  - Omyl č. 8 - Záujem o participáciu má byť deklarovaný a následne je možné participáciu dosiahnuť,
  - Omyl č. 9 - Participácia prináša iba pozitívne efekty,
  - Omyl č. 10 - Participácia je cieľom, o ktorý sa tvorcovia verejných politík majú/musia usilovať.
- **Príležitosti**
- **Odporúčania**
- **Príloha 1** – Metodiky monitorovania a hodnotenia pilotných projektov
- **Príloha 2** - Hodnotenie pilotných projektov podľa vybraných kritérií

poznámka: záverečná analýza je súčasťou publikácie **Participatívne procesy v praxi – čítanka participatívnej tvorby verejných politík**

kľúčové slová: participatívne procesy, zapájanie verejnosti, verejná správa, miestna územná samospráva, regionálna územná samospráva, štátna správa, odporúčania

odpočítavaný materiál 2: desať prípadových štúdií o participácii

zaradenie: podaktivita 2, participatívne procesy

odpočítavané na strane: MV SR

autori: Kristína Babiaková, Zuzana Ujjobbágyová, Imrich Vozár, Peter Wilfling

stručný opis: výsledkom zberu dát III. je desať prípadových štúdií, ktoré sledovali a hodnotili participatívne procesy mimo pilotnej schémy participatívnej tvorby verejných politík. Vzniklo desať prípadových štúdií v rámci rozvíjania dvoch samostatných tematických blokov:

- participatívne procesy na úrovni štátnej správy, ktoré monitorovali participatívne procesy, realizované v rámci Iniciatívy pre otvorené vládnutie,
- participatívne rozpočty v samospráve, ktoré monitorovali zavádzanie participatívnych rozpočtov v územnej samospráve.

štruktúra výstupu:

- participatívne procesy na úrovni štátnej správy, ktoré monitorovali participatívne procesy, realizované v rámci Iniciatívy pre otvorené vládnutie:
  - **Stratégie hospodárskej politiky Slovenskej republiky do roku 2030,**
  - **Surovinová politika Slovenskej republiky,**
  - **Koncepcia mestského rozvoja do roku 2030,**
  - **Príloha:** Monitoring a hodnotenie participačných procesov na úrovni štátnej správy - metodika k zberu dát v rámci prípravy prípadových štúdií na národnej úrovni vrátane Vzor sprievodného listu / e-mailu a Vzoru informovaného súhlasu (metodika bola predmetom samostatného odpočtovania)
- participatívne rozpočty v samospráve, ktoré monitorovali zavádzanie participatívnych rozpočtov v územnej samospráve:
  - **PR v Trnave:** Hlasovanie nie je súťaž, ale zodpovedný výber... príbeh Trnavského participatívneho rozpočtu (spracoval: Lukáš Bulko),
  - **PR v Banskej Bystrici:** Na ceste, alebo príbeh participatívneho rozpočtu v Banskej Bystrici (spracovali: Alexandra Poláková Suchalová),
  - **PR v Spišskej Belej:** Je otázkou času, kedy jedni budú môcť dokázať rozhodovať o druhých (spracovali: Alexandra Hrabínová, Bruno Konečný),
  - **PR v malých obciach:** Príbehy participatívnych rozpočtov v malých obciach (spracovala: Lenka Kudrnová)
  - **PR v meste Prievidza:** Ľudia nechcú udice, chcú ryby (spracovali: Eliška Herinková, Alexandra Hrabínová),
  - **PR v meste Rožňava:** Keď participatívny rozpočet zatvorené dvere otvára, alebo o lepšej Rožňave a parádnejšom Gemeri (spracovali: Alexandra Hrabínová, Barbara Gindlová),
  - **PR v meste mestská časť Bratislava – Nové mesto:** Ako sa z pionierskej praxe štandard stal (spracovala: Alexandra Hrabínová).
  - **Príloha:** Metodika hodnotenia procesov participatívneho rozpočtovania pre mapovanie skúseností s participatívnym rozpočtovaním v prostredí miestnej územnej samosprávy na Slovensku (metodika bola predmetom samostatného odpočtovania)

Poznámka: prípadové štúdie, participatívne procesy, participatívne rozpočty, ústredné orgány štátnej správy, miestna územná samospráva.

odpočítavaný materiál 3: Analýza procesov zavádzania participatívnych rozpočtov

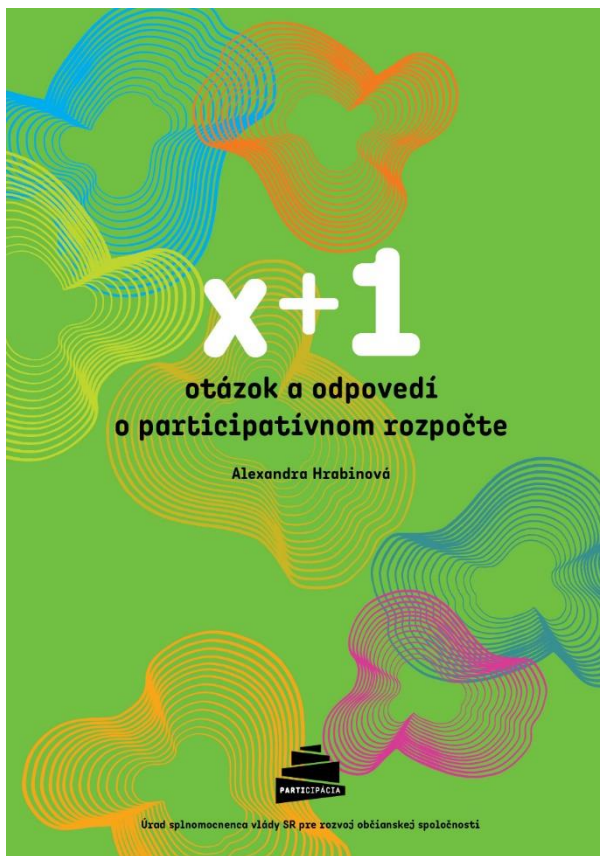
zaradenie: podaktivita 2, participatívne rozpočtovanie

odpočítavané na strane: MV SR

autori: Alexandra Hrabínová a kol.

stručný popis: Analýza predstavuje súbor dokumentov, ktoré ponúkajú hlbší vhľad do problematiky zavádzania participatívnych rozpočtov v slovenskej samospráve.

stručný opis: x+1 otázok a odpovedí o participatívnom rozpočte je zbierkou otázok a odpovedí o participatívnom rozpočte je určená všetkým dobrým úradníkom, voleným zástupcom, ale aj aktívnym občanom, ktorí sa púšťajú do realizácie participatívneho rozpočtu vo svojej samospráve. Zbierka pomáha pochopiť mechanizmus a nastaviť očakávania od participatívneho rozpočtu a nabáda k realizovaniu kvalitného a zmysluplného participatívneho procesu. Je doplnená množstvom citátov a príkladov dobrej praxe predovšetkým z domu, ale i zo zahraničia. S pribúdajúcimi skúsenosťami slovenských samospráv a rozšírením zberu dobrej zahraničnej praxe, má ambíciu neustále sa rozširovať. Zbierka otázok a odpovedí je otvorenou knihou, ktorá bude plniť svoj účel len vtedy, keď v nej každý nájde odpoveď na otázku, pre ktoré po nej siahol v prvom rade.

štruktúra výstupu:

- X + 1 otázok a odpovedí o participatívnom rozpočte pre všetkých, ktorý chcú o zavádzaní participatívnych rozpočtov a ich procese prípravy, navrhovania projektov, zvažovania, rozhodovania, hlasovania, realizácie a vyhodnotenia, vedieť viac. Ponúka sedem kapitol, ktoré sú rozpracované formou otázok a odpovedí. Ide o otvorený dokument, ktorý môže byť priebežne dopĺňaný o ďalšie podporné otázky a odpovede, ktoré prinesie realizácia participatívnych rozpočtov v slovenskej verejnej správe, doplnených o dobré príklady zo zahraničnej praxe, ako aj o aktualizovaný zoznam obcí a miest na Slovensku, ktoré uvádzajú, že realizujú participatívny rozpočet). Ide o otvorený dokument, ktorý bude priebežne dopĺňaný o ďalšie otázky a odpovede, ktoré prax zavádzania participatívnych rozpočtov prinesie.
  - Príloha 1: Legislatíva a participatívny rozpočet – aké sú možnosti legislatívnej úpravy participatívnych rozpočtov v previazaní na možnosti, ktoré ponúka zahraničná prax s konkrétnymi príkladmi právnych úprav z krajín: Peru, Portugalsko, Taliansko a Poľsko.
  - Príloha 2: sedem prípadových štúdií o participatívnych rozpočtov v prostredí miest a obcí, ktoré boli predmetom odpočtu prípadových štúdií zo zberu dát III.:
    - PR v Trnave, Hlasovanie nie je súťaž, ale zodpovedný výber... príbeh Trnavského participatívneho rozpočtu
    - PR v Banskej Bystrici, Na ceste, alebo príbeh participatívneho rozpočtu v Banskej Bystrici
    - PR v Spišskej Belej, Je otázkou času, kedy jedni budú môcť dokázať rozhodovať o druhých
    - PR v malých obciach, Príbehy participatívnych rozpočtov v malých obciach
    - PR v meste Prievidza, Ľudia nechcú udice, chcú ryby
    - PR v meste Rožňava, Keď participatívny rozpočet zatvorené dvere otvára, alebo o lepšej Rožňave (a parádnejšom Gemeri)
    - PR v meste mestská časť Bratislava – Nové mesto. Ako sa z pionierskej praxe štandard stal
    - Metodika hodnotenia procesov participatívneho rozpočtovania pre mapovanie skúseností s participatívnym rozpočtovaním v prostredí miestnej územnej samosprávy na Slovensku

Poznámka: X + 1 otázok a odpovedí o participatívnom rozpočte má dve prílohy, ktoré sú súčasťou celkovej analýzy, ale nie sú predmetom odpočtu, lebo už boli odpočítané ako samostatné výstupy

Kľúčové slová: participatívne rozpočty, miestna územná samospráva, právna úprava, legislatívny návrh

odpočítavaný materiál 4: Rakúske štandardy účasti verejnosti – odporúčania pre dobrú prax
(metodika realizácie participatívnych procesov)

zaradenie: podaktivita 2, budovanie kapacít a teoretické východiská

odpočítavané na strane: MV SR

autori: Michael Kallinger – Spolkový úrad kancelára republiky Rakúsko, Rita Trattnigg – Spolkové ministerstvo pôdohospodárstva, lesníctva, životného prostredia a vodného hospodárstva republiky Rakúsko, Kerstin Arbter - Büro Arbter – Consulting Engineers

stručný opis: publikácia je príkladom dobrej praxe zo zahraničia, konkrétne Spolkovej republiky Rakúsko, ale hlavne praktickým návodom ako pristúpiť k participatívne procesu, ako ho naplánovať, realizovať a hodnotiť. Má formu jednoduchého „check listu“, ktorý formou otázok pomáha dizajnováť participatívny scenár pre tvorbu verejnej politiky so zapojením verejnosti. Tvorba rakúskych štandardov zapájania verejnosti do tvorby verejných politik bola iniciovaná „zhora“ na podnet úradníkov a úradníčok. V prípade participatívnej tvorby štandardov išlo hlavne o skvalitnenie povedomia o demokracii vo vnútri štátnej správy, teda nešlo iba o zavádzanie participatívnych procesov, ale hlavne o zmenu povedomia a zmenu systému zvnútra. Súčasťou publikácie je prípadová štúdia, spracovaná Michalom Sedlačkom, ktorá na základe kvalitatívnych rozhovorov s tvorcami štandardov monitoruje a hodnotí participatívny proces tvorby štandardov, opisuje príbeh ich vzniku, ako aj sleduje druhú fázu zavádzania participácie do praxe verejnej správy.

štruktúra výstupu:

PREDHOVOR K SLOVENSKÉMU VYDANIU RAKÚSKYCH ŠTANDARDOV PARTICIPÁCIE

1. CIELE ÚČASTI VEREJNOSTI, PARTICIPÁCIE

2. PRINCÍPY

3. ŠTANDARDY PARTICIPÁCIE

- 3.1. Štandardy prípravy participatívneho procesu
- 3.2. Štandardy realizácie participatívneho procesu
- 3.3. Štandardy monitoringu a evaluácie participatívneho procesu

4. VYMEDZENIE POJMOV

- 4.1. Čo je účasť verejnosti?
- 4.2. Kto je verejnosťou?
- 4.3. Intenzita účasti verejnosti
- 4.4. Kde majú byť aplikované štandardy účasti verejnosti?

5. PRÍNOSY

6. AUTORSKÝ KOLEKTÍV

7. ŠTÚDIA O TVORBE RAKÚSKYCH ŠTANDARDOV (Michal Sedlačko)

7. O NÁRODNOM PROJEKTE PARTICIPÁCIA

Poznámka: je súčasťou metodického mixu návodov ako pripraviť, zvládnuť a vyhodnotiť participatívny proces, ktoré slúžia ako podpora pre odborných zamestnancov verejnej správy.

Kľúčové slová: metodika, prípadová štúdia, participatívne procesy, verejná správa, participatívny scenár, ako dizajnováť proces?

Rakúske štandardy účasti verejnosti – odporúčania pre dobrú prax sú príkladom dobrej praxe zo zahraničia. Každý participatívny proces je originálny, naprogramovaný na potreby témy a cieľových skupín, preto pri zapájaní verejnosti nie je možné postupovať šablónovito, držať sa jediného postupu, tým by sa esencia toho, čo má participácia prinášať – kreatívne hľadanie možností ako dosahovať dlhodobé uspokojivé riešenia – úplne znehodnotila a vytratila. Viac ako inde je práve pri aplikácii participatívnych postupov vhodné učenie sa praxou. Prinášame vám skúsenosť, ktorá vám môže pomôcť a uľahčiť vám cestu pri zapájaní verejnosti do tvorby verejných politík vo vašom meste, obci, kraji, rezorte. Rakúske štandardy na prvý pohľad netradične vznikli na podnet úradníkov a úradníčok. Vyvracajú tým predpoklad, že participácia primárne vzniká systémom zdola nahor, teda od občanov k inštitúciám a potvrdzujú tak základný atribút participácie, ktorým je, že v procese participácie sú si všetky subjekty rovné. Rozbívajú aj nepresný a opozeraný obraz o úradníkovi, ktorý nie je schopný či ochotný pustiť za brány svojho úradu názory, odporúčania a pohľady verejnosti. Rakúske štandardy zaujmú aj sympaticky prehľadnou formou, kedy si prostredníctvom kvalifikovane vypracovaných setov jednoduchých otázok preveríte pripravenosť na realizáciu participatívnych procesov.

odpočítavaný materiál 5: Choreografie zmeny: v ozvenách reality, alebo kam kráčaš Slovensko?

zaradenie: podaktivita 1/podaktivita 2 – prierezové činnosti

odpočítavané na strane: MV SR

autori: Barbara Gindlová (ed.)

stručný opis: publikácia ponúka sumarizáciu rozhovorov, ktoré vznikli v rámci diskusného cyklu *Choreografie zmeny: v ozvenách reality, alebo kam kráčaš Slovensko?*, do ktorých boli zapojení experti z rôznych sfér života, pôsobiaci v oblastiach sociológie, sociálnej psychológie, práva, verejnej správy, tretieho sektora, lokálnej politiky, etnografie, pedagogiky, rozvojových stratégií a sociálneho podnikania, ako aj umenia - spisovatelia, fotografi, divadelníci. Cieľom rozhovorov, ktoré sa realizovali po rôznych miestach Slovenska, bolo zhodnotiť „zraniteľné a zerodované“, ale aj prosperujúce územia výkonu verejných politík, snažiac sa pomenovať kde sme ako krajina zlyhali, kde sme uspeli, čo sa nám podarilo a aké výzvy pred nami stoja.

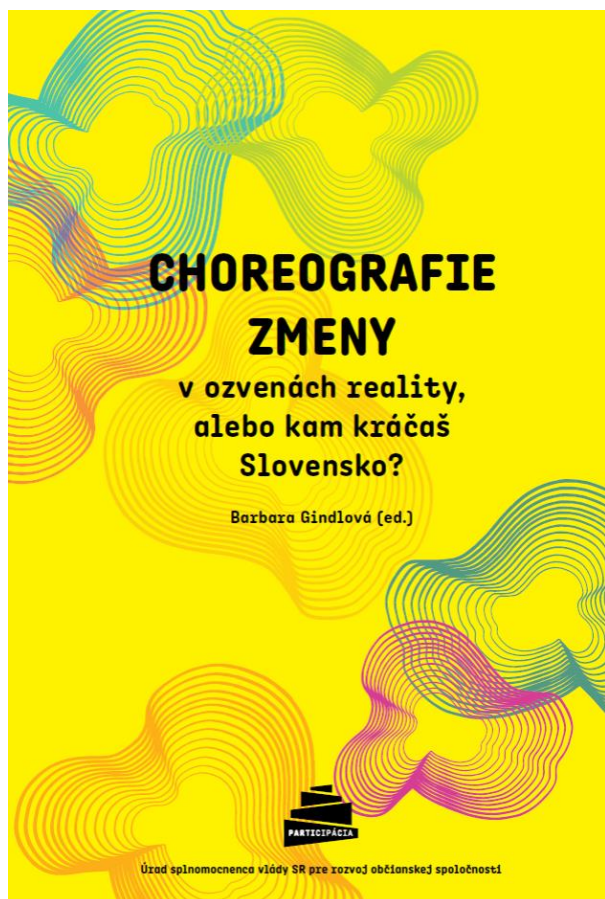
Choreografie zmeny: v ozvenách reality, alebo kam kráčaš Slovensko? – knižka zachytáva svojskú topografiu „zraniteľných a zerodovaných“ území výkonu verejných politík, ako aj pozitívnych a uskutočnených zmien snažiacich sa pomenovať kde sme ako krajina zlyhali, kde sme uspeli, čo sme pokazili, čo sa nám podarilo, ale hlavne aké výzvy pred nami stoja.

Tematicky rozhovory zachytávajú problematiku inklúzie Rómov, naše postoje k zraniteľným skupinám, fenomén sociálnej ekonomiky a podnikov, ako aj problematiku dôvery verejnosti v štát. Knižka ponúka päť plus jeden bonusový rozhovor. Prvých päť rozhovorov malo charakter panelovej diskusie, posledný rozhovor zvolil formát „dvaja na jedného, kde dvaja moderátori svedujú jedného hosta na tému prečo sa darí rasizmu, extrémizmu a nacionalizmu.

štruktúra výstupu:

- V OZVENÁCH REALITY, ALEBO KAM KRÁČAŠ SLOVENSKO?
- CHOREOGRAFIE ZMENY I. / EVOLÚCIA NEMUSÍ ÍSŤ POZITÍVNOU CESTOU
- CHOREOGRAFIE ZMENY II. / ZRANITEĽNÉ SKUPINY VO VEREJNOM DISKURZE
- CHOREOGRAFIE ZMENY III. / NIE JE PEVNÉ, ČO JE BEZ CHVENIA
- CHOREOGRAFIE ZMENY IV. / SOCIÁLNY PODNIK JE NUTNOSŤ, NIE UKÁŽKA TOHO, AKÍ SME MODERNÍ
- CHOREOGRAFIE ZMENY VI. / BYŤ SLUŠNÝM ČLOVEKOM CELÝ ŽIVOT JE HRDINSTVO
- O NÁRODNOM PROJEKTE PARTICIPÁCIA

Kľúčové slová: kvalitatívne rozhovory, prediktory zmeny, zraniteľné skupiny, sociálna ekonomika, sociálne podnikanie, dôvera v inštitúcie, zapájanie verejnosti

odpočítavaný materiál 6: Plytčiny a hlbčiny participácie – jedenásť rozhovorov na tému zapájania verejnosti / záverečná odborná publikácia k národnému projektu

zaradenie: podaktivita 1 – pilotná schéma participatívnej tvorby verejných politík

odpočítavané na strane: MV SR

autori: Alexandra Hrabínová, Tomáš Jacko, Eliška Herinková, Bruno Konečný, Tomáš Malec, Jakub Varíni, Dominika Halienová, Alexandra Poláková

stručný opis: záverečná publikácia k projektu sa realizovala cez formát jedenástich rozhovorov, ktoré ponúkli priestor pre otvorený dialóg expertov, ktorí sa vracajú zo svojich jedinečných výprav za hlbším poznaním o participácii. Publikácia zviditeľňuje otvorené témy, ktoré projekt v rámci svojich analytických, výskumných a metodických činností ponúkol. Práve formát rozhovoru ponúkol priestor pre otvorený dialóg expertov, ktorí sa vracajú zo svojich jedinečných výprav za hlbším poznaním o participácii. Poučení vlastnou skúsenosťou z terénu, hľadajú nielen zmysluplné odpovede, ale aj zrozumiteľné otázky, pretože vedia, že niekedy je dobre formulovaná otázka kľúčom k novému poznaniu a často aj východiskovým bodom pre ďalšiu analytickú výpravu.

Prvý z rozhovorov bol spracovaný na sklonku roka 2017 a posledný z nich vznikol na záverečnej konferencii k projektu v auguste 2020. K rozhovorom pribudla sumarizácia výziev a odporúčaní, profily expertiek a expertov, ako aj zdrojové kódy k databáze odborných výstupov z projektu. Leporelo odborných rozhovorov vás prevedie po neprebádaných teritóriách novej kultúry vládnutia v čase erózie demokracie a krízy dôvery. Súčasne vám pomôže odhaliť pestrofarebnú morfológiu i genetickú štruktúru participatívnych procesov a hlavne pochopiť mystérium zmeny, ktoré spúšťa zapájanie verejnosti do tvorby politík. Knižka je určená mnohopočetnému nehomogénemu súhvezdiu čitateľov: od tvorcov politík až po širokú verejnosť a každého z vás.

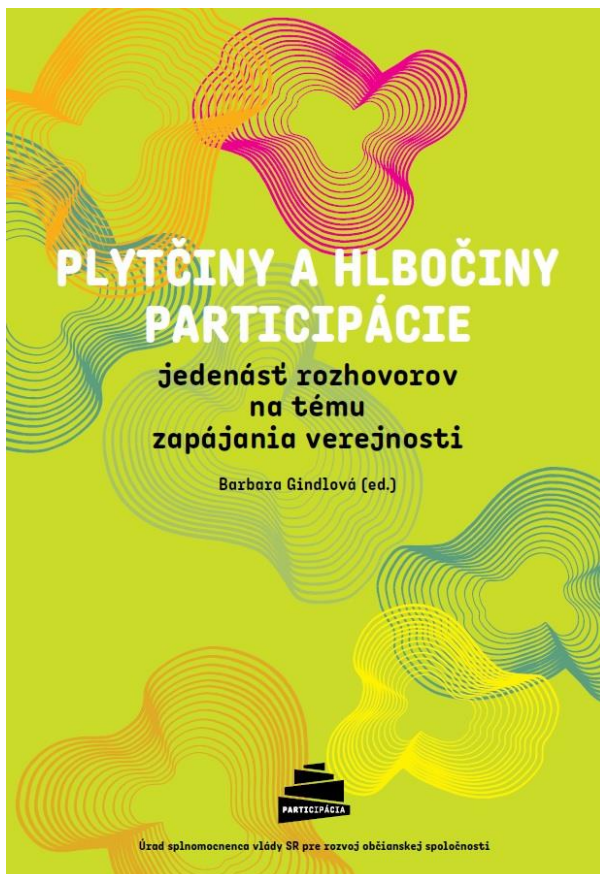
štruktúra výstupu:

- POHODENÁ MOC, ALEBO NAMIESTO ÚVODU / Zuzana Vasičáková Očenášová
- TEORETICKÉ VÝCHODISKÁ PARTICIPÁCIE: DNEŠNÁ POLITIKA? RÝCHLE ZISKY, DLHODOBÉ STRATY // Jana Plichtová, Anna Šestáková
- MONITORING A HODNOTENIE PARTICIPATÍVNYCH PROCESOV: POTREBUJEME ROZUMIEŤ DUCHU ZÁKONA, NIELEN STRIKTNE A SLEPO UPLATŇOVAŤ PRAVIDLÁ
- Daniel Klimovský, Alena Holka Chudžíková
- ZAPÁJANIE ZRANITEĽNÝCH SKUPÍN DO TVORBY VEREJNÝCH POLITÍK: SOCIÁLNA SÚDRŽNOSŤ JE SPIACA KRÁSAVICA // Elena Gallová Kriglerová, Jana Plichtová
- PRÍNOSY PARTICIPÁCIE: KEĎ SA VEREJNOSŤ STÁVA INVESTOROM VEREJNÝCH POLITÍK // Bruno Konečný, Daniel Klimovský
- HODNOTENIE PRÍNOSOV A DOPADOV PARTICIPÁCIE: DIALÓG, PARTICIPÁCIA A SOCIÁLNE INOVÁCIE SÚ SPOJENÉ NÁDOBY // Soňa Kariková, Dana Švihlová
- PARTICIPÁCIA A LEGISLATÍVA // Kristína Babiaková, Bruno Konečný
- PARTICIPÁCIA A SAMOSPRÁVA: NA OBČANOCH ZÁLEŽÍ // Ľuba Borošová, Zora Pauliniová

- PARTICIPATÍVNY ROZPOČET A SAMOSPRÁVA: NIE JE MESTO AKO MESTO // Alexandra Hrabínová, Alexandra Poláková Suchalová
- PARTICIPATÍVNY ROZPOČET A ŠKOLY: NIE JE ŠKOLA AKO ŠKOLA – DOZREL ČAS
- NA HLAS MLADÝCH // Dominika Haliénová, Alexandra Hrabínová
- PARTICIPÁCIA A VZDELÁVANIE: NEVERÍM, ŽE EXISTUJÚ DOKONALÉ PROCESY // Dušan Ondrušek, Barbara Gindlová
- PARTICIPÁCIA A PRAX: PARTICIPÁCIA MÁ RÔZNE SYMBOLICKÉ, ALE AJ MANIPULATÍVNE ROZMERY // Michal Sedlačko, Daniel Klimovský
- EXPERTOCH
- NÁRODNOM PROJEKTE PARTICIPÁCIA

Poznámka: teoretické východiská participácie, zraniteľné skupiny, prínosy participácie, monitoring a hodnotenie participatívnych procesov, participácia a samospráva, participácia a legislatíva, participácia a vzdelávanie, participácia a prax, prínosy participácie, hodnotenie prínosov participácie, participatívne rozpočtovanie v samospráve, participatívne rozpočty na školách.

P0589 - Počet zrealizovaných informačných podujatí

Podujatie 1: ZÁVERČNÁ KONFERENCIA: NP PARTY – AFTER PARTY

- **názov:** NP PARTY – AFTER PARTY
- **termín:** 6.-7.8.2020
- **typ podujatia:** záverečná konferencia
- **počet zapojených osôb:** 190
- **kľúčové slová / program:** participácia
- **miesto:** Vodárenské múzeum, Devínska cesta 1, Bratislava
- **cieľová skupina:** odborná a laická verejnosť
- **téma stretnutia:** V rámci konferencie sme sa rozhodli pre pilotné testovanie nového modelu vzdelávania a zdieľania vedomostí, skúseností a zručností k participácii, ktorý je postavený na sieťovaní a vzájomnom učení sa.

Podujatie bolo realizované formou letnej ochutnávky tém a výstupov, ktoré národný projekt otvoril a priniesol. V snahe vyhnúť sa otrockému odpočítavaniu jednotlivých výstupov a projektov sme zvolili iný prístup, ktorý spájal jednotlivých expertov a aktérov v rámci zadefinovaných tém. Konferencia bola navrhnutá tak, že využívala modulárny princíp (v jednom čase sa deje viacero blokov).

Fotoreportáž z podujatia Vám dovolí precítiť atmosféru dvoch dní, v ktorých sme otvorili konferenčný bar, ktorý ponúkol priestor pre zdieľanie poznatkov, skúseností ako pestrofarebný mix živých príbehov na tému participácia, praktickú degustáciu metód a foriem zapájania verejnosti (expertné panely, pracovné skupiny, workshopy, okrúhle stoly, prieskum, fokusová skupina, simulácie procesov, brainstorming, gamifikácia, world-cafe), **zber úrody NP PARTI** prostredníctvom geocachingu výstupov projektu, ako aj podporil budovanie komunit praxe a zabezpečil priestor na zdieľanie dobrej/zlej praxe a sieťovanie vo vybraných oblastiach:

- Participácia a mladí ľudia
- Participácia a budovanie komunit
- Participácia a zdravotne postihnutí
- Participácia a enviromentálne výzvy
- Participatívne rozpočty
- Participácia a verejné priestory

FOTOREPORTÁŽ OBJEKTÍVOM Z. PAULINIOVEJ PROGRAM KONFERENCIE

SUMARIZÁCIA ZÁVEREČNEJ KONFERENCIE

6. AUGUSTA 2020

**PRÍSTUPNÁ SAMOSPRÁVA – PRÍSTUPNOSŤ PRIESTOROV, INFORMÁCIÍ A SLUŽIEB /
6.8.2020, Pracovňa, 9.00 – 10.30 hod.**

- **Formát:** praktický workshop

- **Stručný popis:** Chcete byť modernou samosprávou, ktorá úradnícky prístup nahradí ľudským? Ako budovať univerzálne verejné priestory? Viete čo je jasná tlač? Prečo meniť behaviorálne vzorce v miestach prvého kontaktu? Ako písať pre ľudí a o ľuďoch so zdravotným znevýhodnením? Malý ponor do témy prístupnosti, alebo aké kroky treba realizovať, aby mestá a obce boli prístupné pre všetkých.
- **Lektori:** Timea Hóková a Tomáš Bako (Únia nevidiacich a slabozrakých Slovenska)
- [Videozáznam](#)
- [Prezentácia](#) (PDF, 4 MB) Timei Hókovej z ÚNSS
- **Relevantné výstupy:**
  - Publikácia: [Prístupné mesto – participácia pri zvyšovaní prístupnosti mesta Nitra](#)
  - Publikácia vo formáte jasná tlač: [Prístupné mesto - participácia pri zvyšovaní prístupnosti mesta Nitra \(jasná tlač\)](#)
  - Elektronická identifikačná karta: [Pilotný projekt č. 9 - Návrh stratégie zabezpečenia prístupnosti pre všetkých](#)

ŽIVÉ KOMUNITY / 6.8.2020, Strojovňa, 9:00 – 10.30 hod.

- **Formát:** okrúhle stoly, spojené s prezentáciou Atlasu inšpirácií ako budovať komunitu
- **Stručný popis:** Atlas inšpirácií praje rozletu, kreativite a energii pustiť sa do diskusie o príkladoch budovania komunit z praxe a zosumarizovať „recepty a projekty“, ktoré pomáhajú budovať silné komunity a občiansku spoločnosť. Základné kategórie v diskusii okolo okrúhlych stolov sú: samospráva, verejné priestranstvá, zeleň v meste, šport v meste, zamestnanosť a dobrovoľníctvo. Prezentácia nového formátu výstupu, ktorý má charakter otvoreného dokumentu a jeho cieľom je postupná, priebežná aktualizácia diskutovaných riešení a opatrení.
- **Lektorky:** Mária Radváková (Občianska agentúra komunitného rozvoja 1317) v spolupráci s Inge Doležalovou (Sociálny Prešov)
- [Videozáznam](#)
- [Prezentácia Márie Radvákovej z Občianskej agentúry komunitného rozvoja 1317](#)(PDF, 2 MB)
- **Relevantné výstupy:**
  - Publikácia: [Od obyvateľa k občanovi – atlas inšpirácií, alebo ako začať budovať komunitu](#)
  - Elektronická identifikačná karta: [Pilotný projekt č. 6 - Mesto pre všetkých - integračná stratégia](#)
  - Panelová diskusia: [Participácia a budovanie komunit](#)

DARWINOVA TEÓRIA V PRAXI, ALEBO PREČO JE ZAPÁJANIE VEREJNOSTI EVOLUČNÝ PROCES / 6.8.2020, Pracovňa, 11.00 – 12.30 hod.

- **Formát:** verejná prezentácia spojená s diskusiou
- **Stručný popis:** Pohľad späť, alebo pilotná schéma participatívnej tvorby verejných politík. Čo sme sa počas pilotnej schémy participatívnej tvorby verejných politík naučili? Čo nás prekvapilo? A na čom bude treba popracovať? Verejná prednáška ponúka desať záverov, ktoré narúšajú naše stereotypné myslenie o participácii, ako aj desať odporúčaní a výziev, ktoré pred nás pilotná schéma participatívnej tvorby verejných politík postavila.
- **Lektor:** Daniel Klimovský (expert ÚSV ROS)

- [Videozáznam](#)
- [Prezentácia Daniela Klimovského](#) (PDF, 847 kB)
- **Relevantné výstupy:**
  - Publikácia: Čítanka participatívnej tvorby verejných politík
  - Aká je prax participatívnej tvorby verejných politík – analýza pilotnej schémy participatívnej tvorby verejných politík
  - Katalóg dobrých/zlých príkladov z praxe – 12 príbehov/prípadových štúdií k pilotným projektom participatívnej tvorby verejných politík
  - Analytika: [12 statočných - séria odborných rozhovorov k pilotným projektom](#)(PDF, 387 kB)
  - Elektronické identifikačné karty k pilotným projektom: [Pilotné projekty](#)
  - Panelová diskusia: [Participatívny proces v teórii a praxi](#)

PARTICIPÁCIA A ZDRAVOTNE ZNEVÝHODNENÍ / 6.8.2020, Strojovňa, 11.00 – 13.30 hod.

- **Formát:** panelová diskusia
- **Stručný popis:** Zapájanie zraniteľných skupín do tvorby verejných politík, princíp férovosti a reprezentatívnosti v participatívnej tvorbe verejných politík, „ľudia za záclonou“ a zmocňovanie zraniteľných skupín, prístupná samospráva, alebo samospráva pre všetkých, princíp uplatnenia univerzálnych politík v praxi samosprávy.
- **Zapojení experti:** Bruno Konečný (Hl. mesto Bratislava), Miloslav Špoták (mesto Nitra), Martina Hrozenská (mesto Nitra), Branislav Mamojka (UNSS), Iveta Mišová (ZPMP), Jana Kadlečíková (CVEK), Jozef Griač (Imobilio n.o.), Zuzana Katreniaková (LF UPJŠ v Košiciach)
- [Videozáznam](#)
- [Sumár odporúčaní z diskusie](#) (PDF, 357 kB)
- **Relevantné výstupy:**
  - Publikácia: [Prístupné mesto – participácia pri zvyšovaní prístupnosti mesta Nitry](#)
  - Publikácia: [Hlas menších](#)
  - Publikácia: [Metodika zapájania zraniteľných skupín na lokálnej úrovni](#)
  - Publikácia: [Svidník – mesto pre všetkých](#)
  - Elektronická identifikačná karta:
    - [Stratégia dlhodobej starostlivosti](#)
    - [Poskytovanie sociálnej pomoci ľuďom s mentálnym postihnutím a ich rodinám](#)
    - [Mesto pre všetkých - integračná stratégia](#)
    - [Návrh stratégie zabezpečenia prístupnosti pre všetkých](#)

PARTICIPÁCIA A MLADÍ ĽUDIA / 6.8.2020, Pracovňa, 13.30 – 15.00 hod.

- **Formát:** panelová diskusia
- **Stručný popis:** Sú mladí ľudia aktérmi a plnohodnotnými osobnosťami, alebo len čakateľmi na dospelosť? O znepokojivých štatistikách, participácii mladých, kultúre spolurozhodovania na školách, participatívnych rozpočtoch, ale aj o novej Stratégii podpory a rozvoja participácie detí a mladých ľudí v SR, opatrenia v oblasti participácie detí a mladých ľudí v samosprávach a na školách
- **Moderátor:** Ján Orlovský, OSF

- **Expertky:** Elena G. Kríglerová (CVEK), Zuzana Čáčová (OSF), Katarína Čavojská (RmS), Dominika Halienová (ÚSV ROS), Karolína Janičíková (Gymnázium Považská Bystrica)
- [Videozáznam](#)
- **Relevantné výstupy:**
  - Publikácia: [Nie je škola ako škola](#)
  - Publikácia: [Participácia: cesta mladých ľudí k politikám](#)
  - Publikácia: [Hlas menších – Dvanásť prípadových štúdií zo zapájania zraniteľných skupín do tvorby verejných politík](#)
  - [Nie je mesto ako mesto – pravidlá k spoločenskej hre](#)
  - [Nie je občan ako občan – metodika pre zavádzanie témy participácie do výučby](#)
  - [Nie je škola ako škola alebo dozrel čas na hlas mladých](#) (newsletter, apríl 2020)

PARTICIPATÍVNY ROZPOČET – PR / 6.8.2020, Strojovňa, 13.30 – 15.00 hod.

- **Formát:** otvorená diskusia s prezentáciou publikácii
- **Stručný popis:** Chcete sa pustiť do participatívneho rozpočtu? Zaujíma vás ako to s PR na Slovensku je? Potrebuje PR štandardizovať? Predstavíme vám tri publikácie, ktoré vám na ceste k zavedeniu PR pomôžu (praktická príručka OZ Utopia o participatívnych procesoch – participatívnom rozpočtovaní a plánovaní verejných priestorov, prípadové štúdie OZ WellGiving o PR v slovenskej samospráve a pripravovaná publikácia ÚSV ROS 100 + 1 otázok o PR).
- **Lektori:** Peter Nedoroščik (OZ Utopia), Lýdia Marošiová (OZ WellGiving) a Alexandra Hrabínová (ÚSV ROS)
- [Videozáznam](#)
- **Relevantné výstupy:**
  - Publikácia OZ Utopia: [Participatívne mechanizmy: KTO, ČO, KEDY, AKO?](#)
  - Publikácia OZ WellGiving: [Participatívne rozpočty v praxi: prípadové štúdie na Slovensku](#)
  - Publikácia ÚSV ROS: 100+1 otázok o participatívnom rozpočte
  - Elektronická identifikačná karta: [Pilotný projekt č. 8 – Transparentnosť výkonu samosprávy a otvorené dáta](#)

PARTICIPATÍVNY PROCES KRÍŽNA ULICA BRATISLAVA / 6.8.2020, Trucovňa, 13.30 – 15.00 hod.

- **Formát:** workshop
- **Stručný popis:** Ako môže samospráva efektívne zbierať dáta o potenciáli verejných priestorov? Možnosti a skúsenosti s využívaním elektronického nástroja „pocitové mapy“ pri participatívnom procese zhodnocovania verejných priestorov na Krížnej ulici v Bratislave.
- **Lektorka:** Zora Pauliniová (Metropolitný inštitút Bratislava)
- **Prezentácia**
- **Relevantné výstupy:**
  - Publikácia: [Participácia a plánovanie verejných priestranstiev](#)
  - Elektronická identifikačná karta: [Pilotný projekt č. 10 – Využívanie verejných priestorov a plôch na lokálnej úrovni](#)

PARTICIPATÍVNY PROCES V TEÓRII A PRAXI / 6.8.2020, Pracovňa, 15:20 – 16:40 hod.

- **Formát:** praktický seminár, alebo jeden na jedného
- **Stručný popis:** Participácia môže mať rôzne motívy, ciele, trajektórie, nástroje a rôzne kontexty, v ktorých nástroje zapájania verejnosti fungujú rozdielne. Štandardizovať alebo neštandardizovať participatívny proces? Potrebujeme štandardy zapájania verejnosti alebo ich nepotrebujeme? Čo od štandardov čakať? Ponúkame zaujímavý pohľad nielen na proces zavádzania participácie a tvorbu štandardov zapájania verejnosti do praxe v Rakúsku, ale aj na teóriu „trojuholníkovej dilemy demokratických reforiem“ či aristotelovskej polis. Ponúkame vám dialóg o nových experimentálnych formátoch občianskych zhromaždení, participatívnych nástrojoch na obnovenie legitimity moci, ako aj demokratických mechanizmov, vedúcich k emancipácii občianskej spoločnosti.
- **Prezentujúci:** Daniel Klimovský a Michal Sedlačko (experti ÚSV ROS)
- **[Videozáznam](#)**
- **Relevantné výstupy:**
  - Spracovaný rozhovor: [Participácia má rôzne symbolické, ale aj manipulatívne rozmery](#)
  - Praktické návody – AKO NADIZAJNOVAŤ PARTICIPATÍVNY PROCES?
    - [Pravidlá zapájania verejnosti do tvorby verejných politík](#) (PDF, 1 MB)
    - [Rakúske štandardy účasti verejnosti - odporúčania pre dobrú prax](#)
    - [Analytický rámec pre plánovanie a hodnotenie projektov verejnej participácie](#)
    - [Ako merať kvalitu participatívnych procesov?](#)
  - [Klasická participácia už nestačí! Francúzsko sa ocitlo na križovatke](#)
  - [V Anglicku sa úrady konzultácií neboja. Od ľudí sa dozvedajú veci, ktoré by si sami neuvedomili.](#)

PARTICIPÁCIA A BUDOVANIE KOMUNÍT / 6.8.2020, Strojovňa, 15:20 – 16:40 hod.

- **Formát:** Talking circles, alebo panelová diskusia, spojená so skupinovým brainstormingom
- **Stručný popis:** O neviditeľných ľuďoch a neviditeľných mestách, alebo prečo je budovanie komunit témou dňa? Sú súdržné komunity snom, alebo bežnou praxou? Ako systémovo podporiť tvorbu verejných politík, ktorých výsledkom sú mestá pre všetkých? Prečo je úloha zapájania verejnosti a zmocňovanie ľudí bez hlasu v procese budovania komunit dôležitá?
- **Zapojení experti:** Alena Holka Chudžíková (CVEK), Mária Radváková (Občianska agentúra komunitného rozvoja 1317), Inge Doležalová (Sociálny Prešov), Marcela Ivančová (primátorka mesta Svidník), Michal Smetanka (obec Spišský Hrhov)
- **Moderátor:** Barbara Gindlová (expertka ÚSV ROS)
- **[Videozáznam](#)**
- **Relevantné výstupy:**
  - Publikácia: [Od obyvateľa k občanovi – atlas inšpirácií, alebo ako začať budovať komunitu](#)
  - Publikácia: [Svidník – mesto pre všetkých](#)
  - Publikácia: [HLAS MENŠÍN – Dvanásť prípadových štúdií zo zapájania zraniteľných skupín do tvorby verejných politík](#)
  - Publikácia: [Metodika zapájania zraniteľných skupín na lokálnej úrovni](#)

- Workshop: [Živé komunity](#)
- [Ľudia za záclonou](#) (newsletter, december 2018)
- [Sociálna súdržnosť je spiaca krásavica](#) (newsletter, október 2019)
- [Zraniteľné skupiny vo verejných politikách](#) (newsletter, jún 2020)

NIE JE MESTO AKO MESTO / 6.8.2020, Trucovňa, 15.20 – 16.40 hod.

- **Formát:** gamifikácia, spoločenská hra
- **Stručný popis:** Hra, ktorá predstaví princípy participatívneho rozpočtovania na modeli fiktívneho mestečka Participatívne a jeho mestských štvrtí – Nudná, Upchatá, Špinavá, Bifľošská a Ignorantská. V mestských štvrtiach budete diskutovať o problémoch a konkrétnych riešeniach na zlepšenie života v meste s využitím participatívneho rozpočtu.
- **Lektorky:** Alexandra Hrabínová a Dominika Halienová (expertky ÚSV ROS)
- **Relevantné výstupy:**
  - Pravidlá hry: [Nie je mesto ako mesto](#)
  - Publikácia: [Nie je škola ako škola](#)
  - Publikácia: [Nie je občan ako občan](#)
  - Panelová diskusia: [Participácia a mladí ľudia](#)

PARTICIPÁCIA V DIGITÁLNOH SVETE / 6.8.2020, Pracovňa, 17.00 – 18.00 hod.

- **Formát:** prezentácie a panelová diskusia
- **Stručný popis:** Online nástroje zapájania verejnosti (zber podnetov od občana, e-granty, participatívne rozpočty). Už ste počuli ako mesto Trenčín zapojilo verejnosť do navrhovania zmien, ktoré pomôžu chodcom, cyklistom, vodičom? Ako zmenil e-grant pohľad na dotačné schémy v meste? Viete o aplikácii, ktorá vám pomôže zaviesť participatívny rozpočet vo vašom meste?
- **Expert:** Patrik Žák (mesto Trenčín), Martina Tvrdoňová (WellGiving)
- [Videozáznam](#)
- [Prezentácia Patrika Žáka o aplikácii Decidim v Trenčíne](#) (PDF, 26 MB)
- [Prezentácia Martiny Tvrdoňovej o eGrante](#) (PDF, 35 MB)
- [Prezentácia Patrika Žáka o eGrante v Trenčíne](#) (PDF, 8 MB)

HLAS MENŠÍN – 12 PRÍBEHOV ZAPÁJANIA ZRANITEĽNÝCH SKUPÍN / 6.8.2020, Amfiteáter, 17.00 – 18.00 hod.

- **Formát:** diskusia o publikácii – BOOK CLUB
- **Stručný popis:** Diskusia s autorkami o prípadových štúdiách zo zapájania zraniteľných skupín do tvorby verejných politik. Ľudia so zdravotným postihnutím, mládež a deti, seniori, Rómovia, LGBTI ľudia, migranti sú integrálnou a neoddeliteľnou súčasťou spoločnosti, napriek tomu sa na nich pri rozhodovaní o verejných politikách akosi zabúda, či nemyslí, alebo ich hlas nemá rovnakú váhu.
- **Expertky:** Elena Gallová Kriglerová, Jana Kadlečíková, Alena Holka Chudžíková, (Centrum pre výskum etnicity a kultúry)
- **Relevantné výstupy:**
  - Publikácia: [Hlas menších – 12 prípadových štúdií o zapájaní zraniteľných skupín do tvorby verejných politik](#)
  - Publikácia: [Metodika zapájania zraniteľných skupín](#)
  - Publikácia: [Svidník – mesto pre všetkých](#)

- o Elektronická identifikačná karta: [Zapájanie zraniteľných skupín do tvorby verejných politík](#)

CHOREOGRAFIE ZMENY VII., ALEBO ŠTÁT – OBČAN – BUDÚCNOSŤ / 6.8.2020, Amfiteáter, 19:00 – 21:00 hod.

- AKO SAMOSTATNÁ AKTIVITA JE PREDMETOM ODPOČTU PODA 2

7. AUGUSTA 2020

PARTICIPÁCIA A VEREJNÉ PRIESTORY / 7.8.2020, Pracovňa, 10.00 – 11.30 hod.

- **Formát:** podporné skupiny
- **Stručný popis:** O participatívnom plánovaní verejných priestorov inak. Diskusia a zdieľanie skúseností, práca v skupinách, výmena know-how v oblasti rozvoja verejného priestoru, placemakingu a participatívneho plánovania, sieťovanie a informácie o činnosti platformy Virtuálneho námestia a celoeurópskej odbornej platformy Placemaking Europe.
- **Lektori:** Dominika Belanská, Viktor Kasala, Ján Urban a Viera Kiseľová (Virtuálne námestie), Zora Pauliniová (mesto Bratislava), Adam Lukačovič (mesto Hlohovec), Martina Hrozenská (mesto Nitra), Pavol Korček (Únia nevidiacich a slabozrakých Slovenska)
- [Videozáznam](#)
- [Prezentácia platformy Virtuálne námestie](#) (PDF, 520 kB)
- **Prezentácia Zory Pauliniovej Živé námestia**
- [Prezentácia Adama Lukačoviča Participácia a verejné priestory](#) (PDF, 30 MB)
- [Prezentácia Martiny Hrozenskej a Pavla Korčeka Projekt prístupnosti mesta Nitry pre všetkých](#) (PDF, 1 MB)
- **Relevantné výstupy:**
  - o Publikácia: [Participatívne mechanizmy: KTO, ČO, KEDY, AKO?](#)
  - o Publikácia: [Prístupné mesto – participácia pri zvyšovaní prístupnosti mesta Nitry](#)
  - o Publikácia: [Participácia a plánovanie verejných priestranstiev](#)
  - o Elektronická identifikačná karta:
    - [Transparentnosť výkonu samosprávy a otvorené dáta](#)
    - [Návrh stratégie zabezpečenia prístupnosti pre všetkých](#)
    - [Využívanie verejných priestorov a plôch na lokálnej úrovni](#)

PARTICIPÁCIA A ENVIRONMENTÁLNE VÝZVY / 7.8.2020, Strojovňa, 10.00 – 11.30 hod.

- **Formát:** FishBowl
- **Stručný popis:** Globálne výzvy a lokálne riešenia. Prečo je participácia v téme ochrany a tvorby životného prostredia extrémne dôležitá? Dajú sa robiť environmentálne politiky bez občana, napr. Občan ako konečný producent odpadu? Čo, keď participácia ukáže, že občanom na ŽP až tak nezáleží? Majú mladí viac rozumu? A akú úlohu v enviropriístupoch zohráva vzdelávanie?
- **Moderátor:** Miroslav Mojžiš (ÚSV ROS)
- **Experti:** Richard Medal (Špirála), Marek Prityi (MŽP SR), Roman Havlíček (MŽP SR), Juraj Melichar (Priatel'ia Zeme)
- [Videozáznam](#)
- **Relevantné výstupy:**
  - o Publikácia: [Participácia a odpadové hospodárstvo](#)

- Publikácia: [Participácia v rozvoji environmentálnej výchovy, vzdelávania a osvetu](#)
- Elektronická identifikačná karta:
  - [Krajská koncepcia environmentálnej výchovy a vzdelávania a osvetu v Trenčianskom kraji](#)
  - [Stratégia nakladania s komunálnymi odpadmi v meste Partizánske](#)

AKO ZBIERAŤ PODNETY ZO STRANY VEREJNOSTI / 7.8.2020, Trucovňa, 10.00 – 11.30 hod.

- **Formát:** Praktický workshop
- **Stručný popis:** Ako cielene viesť skupinovú diskusiu k získaniu názorov a postojov respondentov na témy ako sú napr. verejné priestory. Ako správne vybrať účastníkov fokusovej skupiny s cieľom generovania kvalitnej diskusie. Výhody a nevýhody zberu dát vo fokusových skupinách.
- **Lektorka:** Alexandra Poláková Suchalová (Ústav verejnej politiky, Fakulta sociálnych a ekonomických vied UK v Bratislave)
- [Prezentácia](#) (PDF, 1 MB)

PRÍNOSY PARTICIPÁCIE / 7.8.2020, Pracovňa, 11.30 – 13.00 hod.

- **Formát:** prezentácia spojená s prácou v skupinách
- **Stručný popis:** Uvedomuje si samospráva aké sú prínosy participácie? Ako sa naučiť, že v participácii nerozhoduje kvantita diskutérov, ale kvalita diskusie? Ako merať prínosy zapájania verejnosti a ako ich hodnotiť?
- **Lektori:** Soňa Kariková, ÚSV ROS, Bruno Konečný, Magistrát hl. mesta Bratislava
- [Videozáznam](#)
- [Prezentácia](#) (PDF, 830 kB)
- **Relevantné výstupy:**
  - Elektronická identifikačná karta: [Prínosy participácie a ich hodnotenie](#)

ENVIROSENZIBILIZÁCIA SAMOSPRÁVY / 7.8.2020, Strojovňa, 11.30 – 13.00 hod.

- **Formát:** diskusia
- **Stručný popis:** Chcete byť moderní? Chcete byť obec/mesto, ktoré je citlivé voči životnému prostrediu? Ak áno, prídte zistiť viac. Naučíme vás ako spracovať stratégiu environmentálneho vzdelávania so zapojením verejnosti v samospráve. Kto všetko by mal spolupracovať na zmierňovaní dopadov na životné prostredie? Prečo musia ísť samosprávy a školy príkladom?
- **Expert:** Richard Medal (Špirála)
- [Videozáznam](#)
- **Relevantné výstupy:**
  - Publikácia: [Participácia a odpadové hospodárstvo](#)
  - Publikácia: [Participácia v rozvoji environmentálnej výchovy, vzdelávania a osvetu](#)
  - Elektronická identifikačná karta:
    - [Krajská koncepcia environmentálnej výchovy a vzdelávania a osvetu v Trenčianskom kraji](#)
    - [Stratégia nakladania s komunálnymi odpadmi v meste Partizánske](#)

ODPAD V SAMOSPRÁVE – ČO ROBIŤ, ABY EKOLOGICKÉ BOLO AJ

EKONOMICKÉ? – sa z dôvodu karantény odborných garantov workshopu nekonal

- **Formát:** praktický workshop
- **Stručný popis:** workshop, ktorý prinesie sumár reálnych skúseností z realizácie participatívneho procesu – zapojenia verejnosti do riešenia nakladania s komunálnym odpadom na úrovni miestnej územnej samosprávy v meste Partizánske. Model spolupráce samosprávy, MNO a občanov/ obyvateľov mesta s cieľom povzbudiť mestá a obce na Slovensku k participatívnej tvorbe stratégií nakladania s odpadom.
- **Odborní garanti:** Branislav Moňok, Lenka Beznáková – Priatelia Zeme

---

O PARTICIPÁCII A KONFERENCII / 7.8.2020, Pracovňa, 14.00 – 16.00 hod.

- **Formát:** world café
- **Stručný popis:** Superschopnosť – zážitok – zmena. Diskusia o zručnostiach, ktoré vieme pri zapájaní verejnosti použiť, o najsilnejších a najinšpiratívnejších momentoch konferencie, o tom, čo chceme zmeniť, ako aj o tom, do čoho sa chceme pustiť a čo k tomu budeme potrebovať?
- **Lektori:** Zora Paulinová a Viktor Kasala (Virtuálne námestie)
- **Facilitátori:** Dominika Belanská, Viera Kiseľová, Ján Urban, Martina Tvrdoňová, Alžbeta Neuschlová, Michaela Ďurdíková, Natália Boháčiková, Martin Hochel
- [Videozáznam](#)
- [Prezentácia](#) (PDF, 1 MB)

S.P.E.C.I.A.L O.F.F.E.R

GEOCACHING / 6.8.2020, Areál záhrady Vodárenského múzea, 8.00 – 17.00 hod.

- **Formát:** outdoorová aktivita, individuálna alebo tímová
- **Stručný popis:** Dobrodružná výprava za výstupmi – printovými publikáciami NP PARTI a spoločenskou Hrou nie je mesto ako mesto, ktorá posilnila ducha súťaživosti i tímovosti účastníkov záverečnej konferencie.
- **Koordinátorky:** Kristína Kollarovicsová, Alena Petrželková
- **Relevantné výstupy:**
  - Publikácie knižnej edície ÚV ROS Participácia: [Knižná edícia Participácia](#)
  - Spoločenská hra: [Nie je mesto ako mesto](#)

POCITOVÁ MAPA V SPOLUPRÁCI S HL. MESTOM SR BRATISLAVA / 6. - 7.8.2020, Galéria, celodenná aktivita

- **Formát:** pocitová mapa
- **Stručný popis:** Ako vnímajú hlavné mesto obyvatelia a návštevníci mesta vo vzťahu ku konkrétnej lokalite? Možnosť aktívne prežiť zber dát prostredníctvom pocitovej mapy. Konkrétne príležitosť zapojiť sa do zberu dát prostredníctvom pocitovej mapy hl. mesta SR Bratislava. Ako vnímajú hlavné mesto obyvatelia a návštevníci mesta vo vzťahu ku konkrétnej lokalite? Ktoré verejné priestranstvo majú radi? Ktoré zelené plochy radi využívajú na rekreáciu? V ktorých lokalitách vnímajú ako chodci najviac bariér? V ktorej lokalite sa necítia pohodlne/ bezpečne?
- **Facilitátori a sprievodcovia procesom:** zástupcovia hl. mesta Bratislava, zástupcovia USV ROS, dobrovoľníci podujatia
- [Report](#) (PDF, 2 MB)

- **Relevantné výstupy:**
  - výstupy v podobe open dát nájdete: <https://opendata.bratislava.sk/dataset/show/pocitova-mapa-bratislavymetodika>
  - metodika: Pocitové mapy

OGP CORNER – KONZULTÁCIE K OGP LOCAL / 6.8.2020, Galéria, celodenná aktivita

- **Formát:** konzultácie, poradenstvo
- **Stručný popis:** Ponúkame vám jedinečnú príležitosť využiť novú ponuku medzinárodnej Iniciatívy pre otvorené vládnutie stať sa súčasťou celosvetového programu OGP Local. Ak sa zaujímate o inovatívne spôsoby zapájania verejnosti do vládnutia, posilňovanie transparentnosti, alebo lepšie sprístupňovanie informácií všetkým skupinám občanov, navštívte nás v OGP kútiku, kde sa dozviete viac o tom, ako môže vaša obec, mesto či samospráva vďaka programu získať prístup ku vzdelávaniu, medzinárodnej výmene skúseností, zaujímavým riešeniam z iných lokálnych a regionálnych samospráv z celého sveta.
- Nájdete tu tiež priestor nadviazať nové srdcové známosti s mimovládnyimi neziskovými organizáciami, s ktorými sa môžete stať členmi OGP Local.
- Tým z vás, ktorí už nechcú viac čakať, radi pomôžeme s vyplnením prihlášky.
- **Konzultovala:** Lucia Lacika
- **Relevantné výstupy:** [bližšie informácie programu Iniciatívy pre otvorené vládnutie](#)

ANTIPATIA K APATII - VÝSTAVA FOTOGRFÍ / 6. a 7. 8.2020, Galéria, celodenná aktivita

- **Formát:** komentovaná prehliadka výstavou Antipatia k apatii, ktorú zorganizovala Prešovská participatívna platforma. **Prešovská participatívna platforma je projekt vzájomnej spolupráce občanov, poslancov a úradníkov MsÚ Prešov.**
- **Stručný popis:** Prešovská participatívna platforma
- **Konzultovala:** Peter Rázus
- **Relevantné výstupy:** [článok k účasti PPP na záverečnej konferencii NP PARTI - Nie je jedno, čo Ti je jedno](#)

OBSAHOVÉ ZABEZPEČENIE KONFERENCIE

Kontaktná osoba za ÚSV ROS: Barbara Gindlová / 0908 333 881

FINANČNÉ ZABEZPEČENIE KONFERENCIE

Kontaktná osoba za ÚSV ROS: Silvia Ďurechová

ORGANIZAČNÉ ZABEZPEČENIE KONFERENCIE

Kontaktná osoba za ÚSV ROS: Janka Gažúrová

TECHNICKÉ ZABEZPEČENIE KONFERENCIE – prenosy, stream, ozvučenie

Kontaktná osoba za ÚSV ROS: Ján Gombala

KOORDINÁCIA DOBROVOĽNÍKOV

Kontaktná osoba za ÚSV ROS: Tatiana Vaníková

GEOCACHING VÝSTUPOV NP PARTI

Odborný garant: Kristína Kollarovicsová

OGP KÚTIK – KONZULTÁCIE K VÝZVE OGP LOCAL

Odborný garant: Lucia Lacika

TÍM NP PARTI: Silvia Ďurechová, Barbara Gindlová, Janka Gažúrová, Alena Petrželková,

Dominika Halienová, Alexandra Hrabínová, Marcel Hofer, Tatiana Vaníková, Lenka Macková, Ján Gombala, Kristína Kollarovicsová, Ivan Šťastný

DOBROVOĽNÍCI: Nina Boháčiková, Martin Hochel, Samuel Hunčaga, Monika Ružovičová, Katarína, Zuzana Kováčiková

Podujatie 2: CHOREOGRAFIE ZMENY VII.: ŠTÁT – OBČAN – BUDÚCNOSŤ – panelová diskusia , 6.8.2020

- **názov:** Choreografie zmeny VII.: ŠTÁT – OBČAN – BUDÚCNOSŤ
- **termín:** 6.8.2020
- **typ podujatia:** informačný deň
- **počet zapojených osôb:** 64
- **klúčové slová / program:** dôvera, verejné inštitúcie, štát, občan, verejnosť, zmena
- **miesto:** Vodárenské múzeum, Devínska cesta 1, Bratislava
- **cieľová skupina:** odborná a laická verejnosť
- **téma stretnutia:** V rámci cyklu CHOREOGRAFIE ZMENY sa konal siedma časť rozhovorov s názvom: ŠTÁT – OBČAN – BUDÚCNOSŤ sa 6.8.2020. Samostatná odborná panelová diskusia reagovala na spoločenskú objednávku: zmena k transparentnejšiemu, otvorenejšiemu vládnutiu. Nedôvera občanov v inštitúcie štátu, ako aj v inštitúcie, ktoré zodpovedajú za výkon správy vecí verejných. Erózia demokracie a vyprázdnené inštitúcie. Kultúra otvoreného vládnutia – vieme, čo to je? Je participácia modelom budúcnosti, alebo slepou uličkou (dekoratívna participácia - väčšie sklamanie - silnejšia nedôvera). Aká je úloha občana v procese zmeny? Je občan kľúčovým prvkom v procese zmeny, alebo je zmena mimo dosahu občana a verejnosti?
- **Zapojení experti:** Jana Plichtová, Michal Vašečka, Martin Giertl, Vladimír Ledecký
- **Moderátor:** Michal Havran
- [Videozáznam](#)

Plnenie ukazovateľov naplnených v monitorovacom období:

- **Počet koncepčných, analytických a metodických materiálov:** 0
- **Počet zrealizovaných informačných podujatí:** 2
  - ZÁVEREČNÁ KONFERENCIA NP PARTI – AFTER PARTY, 6.- 7.8.2020
  - ŠTÁT – OBČAN – BUDÚCNOSŤ – PANELOVÁ DISKUSIA , 6.8.2020
- **Počet návrhov na legislatívne zmeny za účelom zefektívnenia VS:** 0
- **Počet úspešných absolventov vzdelávacích aktivít:** 0
- **Poznámka:** /

PUBLICITA A INFOMOVANOSŤ

Oznamy o NP PARTI na Facebooku a webových stránkach ÚSV ROS

- ✓ boli publikované výstupy cez FB konto úradu a web stránku ÚSV ROS
- ✓ boli vypublikované na stránkach našich partnerov a spolupracujúcich inštitúcií
- ✓ boli vypublikované na stránkach spolupracujúcich organizácií, alebo zdieľané cez FB

Poznámka: *vid' prílohu*

Z denníkov

- ✓ Jún 2020
- ✓ August 2020

Poznámka: spracované denníky - *vid' prílohu*

Nová knižná edícia – PARTICIPÁCIA

Publikácie sú dostupné v online verzii na webovej stránke národného projektu, kde sme v rámci štruktúry webovej stránky vytvorili a otestovali novú rubriku Publikácie. Cieľom je, aby informácie boli rýchlo a ľahko dostupné. Prístup k publikáciám bude zabezpečený aj prostredníctvom QR kódu. Spracované publikácie sú predmetom samostatného odpočtu, pretože ide o publikácie a výstupy, ktoré už boli odpočítané, ale súčasne predstavujú sú novou graficky spracovanou verziou (už zverejnených a odpočítaných výstupov, alebo predstavujú kombináciu rôznych) výstupov:

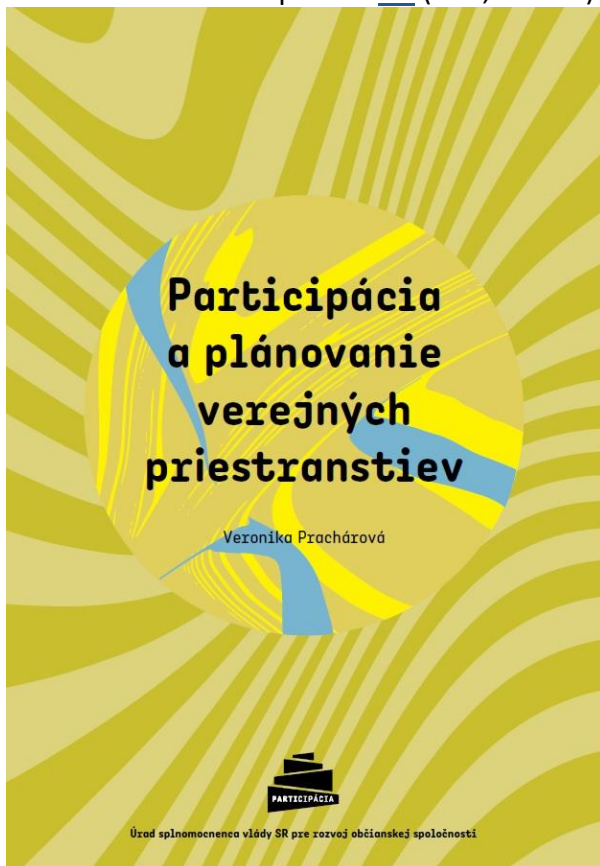
:

- Participácia a plánovanie verejných priestranstiev (PP10)
- Od obyvateľa k občanovi – atlas inšpirácií, alebo ako začať budovať komunitu
- Participácia obcí pri rozvoji územných klastrov (PP5)
- Prístupné mesto – jasná tlač (PP9)
- Nie je mesto ako mesto
- Analytický rámec pre plánovanie a hodnotenie projektov verejnej participácie
- Ako merať kvalitu participatívnych procesov?
- Metodika zapájania zraniteľných skupín
- Slovník participácie
- PARTICIPOVAŤ? PARTICIPOVAŤ - učebnica participatívnej tvorby verejných politík
- PARTICIOPATÍVNE PROCESY V PRAXY – čítanka participatívnej tvorby verejných politík

priložený materiál z knižnej edície PARTICIPÁCIA 1: Participácia a plánovanie verejných priestranstiev (PP10)

Participácia a plánovanie verejných priestranstiev sa zameriava na zaujímavú tému, ktorá v našich mestách a obciach rezonuje čoraz častejšie. Ide o spoločné, participatívne plánovanie verejných priestranstiev. Funkčný a bezpečný verejný priestor je významným prvkom kvality života obyvateľov mesta či obce a spôsob jeho tvorby priam nevyhnutne vyžaduje spoluúčasť tých, ktorí ho budú dennodenne využívať. Autorka Veronika Prachárová predstavuje postupne ciele kvalitného participatívneho procesu, jednotlivé etapy zásahu do verejného priestranstva, overené postupy a nástroje zapájania verejnosti do plánovania verejných priestranstiev a súčasne upozorňuje aj na riziká takéhoto postupu. Publikácia je spracovaná prehľadným spôsobom a je určená predovšetkým zástupcom samosprávy. Rovnako však môže byť podnetným a užitočným čítaním pre aktívnych občanov, ktorí cítia, že spolupráca so samosprávou predstavuje pre zlepšenie podmienok života v ich okolí veľký potenciál.

Publikáciu si môžete pozrieť [TU](#) (PDF, 683 kB).

priložený materiál z knižnej edície PARTICIPÁCIA 2: Od obyvateľa k občanovi – atlas inšpirácií, alebo ako začať budovať komunitu

Od obyvateľa k občanovi – atlas inšpirácií, alebo ako začať budovať komunitu ponúka otvorený receptár inšpirácií pre všetkých, ktorí by chceli niečo spraviť pre svoju komunitu, ulicu, štvrť či mesto. Môže to byť predstaviteľ obecného alebo mestského úradu, poslanec, zástupca školy, cirkvi, občianske združenie, kluby, spolky, mladí ľudia, seniori, predstavitelia ktorejkoľvek zo zraniteľných skupín, alebo občan – jednotlivec. Zámerom autoriek Márie Radvákovej a Ingrid Doležalovej je motivovať a povzbudiť každého, kto vidí a cíti, že by sa pre jeho okolie niečo užitočné či potrebné dalo urobiť, ale stále nenabral odvahu predstúpiť so svojím nápadom pred ostatných obyvateľov, susedov či kolegov, alebo celkom nevie ako na to. Publikácia prináša rozmanité postupy, kroky a aktivity na podporu súdržnosti komunity, ktorá je pre samosprávu obrovskou hodnotou a súčasne dokazuje, že od myšlienky k realizácii, od obyvateľa k občanovi, nemusí byť tak ďaleko.

Publikáciu si môžete pozrieť [TU](#) (PDF, 794 kB).

priložený materiál z knižnej edície PARTICIPÁCIA 3: Participácia obcí pri rozvoji územných klastrov (PP5)

Participácia obcí pri rozvoji územných klastrov ponúka jednu z odpovedí na extrémnu fragmentáciu Slovenska z hľadiska obecnej štruktúry a na problémy s tým spojené. Na Slovensku majú dnes až dve tretiny obcí nižší počet obyvateľov ako je tisíc, pritom kompetencie majú rovnaké ako veľké mestá. Malé obce tak nedokážu plnohodnotne poskytovať základné služby svojim občanom. Schodnou a užitočnou cestou je spájanie sa obcí do väčších celkov – klastrov a riešenie niektorých kompetencií spoločne. Autor Miroslav Polák vás originálne prevedie tvorbou Metodiky tvorby strategického rozvojového dokumentu klastra obcí. Publikácia ukazuje cestu, ako prakticky a reálne nastaviť funkčný model spolupráce obcí a zapájania občanov do tvorby verejných politík na úrovni klastrov, ktoré sú považované za jeden z progresívnych nástrojov rozvoja regiónov v celoeurópskom kontexte.

Publikáciu si môžete pozrieť [TU](#) (PDF, 1 MB).

priložený materiál z knižnej edície PARTICIPÁCIA 4: Prístupné mesto – jasná tlač (PP9)

Prístupné mesto – participácia pri zvyšovaní prístupnosti mesta Nitra vám ponúkame aj **vo formáte jasná tlač**. Ide o výber kapitol z výstupu pilotného projektu venovaného zvyšovaniu prístupnosti a dostupnosti informácií, ktoré môže samospráva využiť pre komunikáciu s občanmi so zdravotným znevýhodnením. Formát jasná tlač rešpektuje a zahŕňa základné princípy tvorby dokumentov tak, aby boli dostupné všetkým občanom. Zdravotné znevýhodnenie nemôže byť príčinou nezapájania ľudí so zdravotným znevýhodnením do rozhodovania a diania v meste či v obci. Ponorte sa do témy prístupnosti informácií a zistite, aké kroky je potrebné realizovať na to, aby mestá a obce komunikovali naozaj so všetkými.

Publikáciu si môžete pozrieť [TU](#) (PDF, 469 kB).

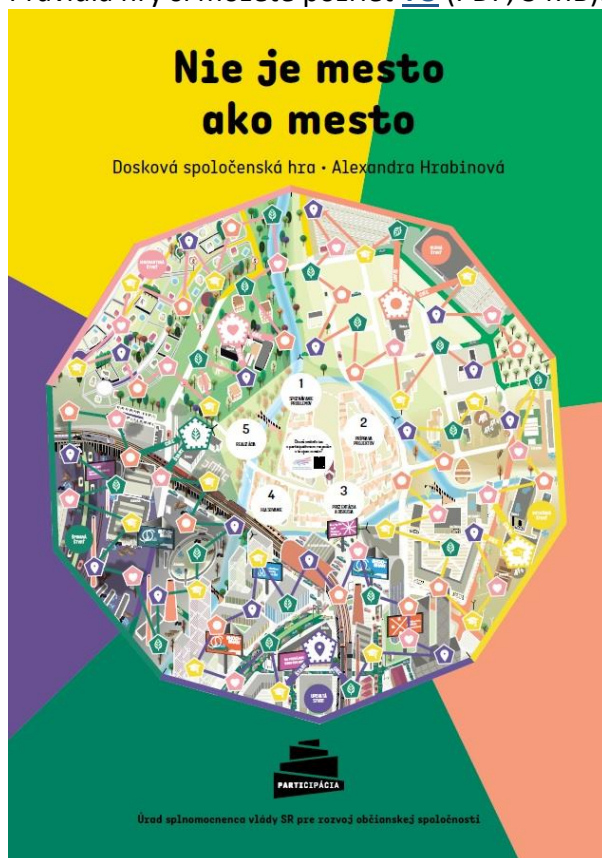
priložený materiál z knižnej edície PARTICIPÁCIA 5: Nie je mesto ako mesto

Spoločenská hra Nie je mesto ako mesto žiakom hrou formou približuje ako funguje participatívny rozpočet vo fiktívnom meste. Doska hry zobrazuje fiktívne mestečko Participatívne, ktoré má svoje mestské štvrte:

- Nudnú,
- Upchatú,
- Špinavú,
- Bifľošskú,
- Ignorantskú.

Hra začína príbehom, ktorý hovorí, že v mestečku sa práve konali komunálne voľby. Novozvolený primátor vie, že obyvatelia poznajú problémy svojho mesta najlepšie, a preto by mali spoločne rozhodovať o tom, kam peniaze z mestského rozpočtu pôjdu. Hráči sa stávajú obyvateľmi mesta a aktívne preberajú časť zodpovednosti za svoje okolie. V piatich skupinkách (mestských štvrtiach) diskutujú o problémoch a konkrétnych riešeniach na zlepšenie života vo svojom susedstve. Pri rozhodovaní o tom, ktoré projekty budú podporené sa však nepozerajú len na malú dosku svojej mestskej štvrte, ale zvažujú hodnotu projektov s presahom na mesto ako celok. Táto hra však nie je len takou obyčajnou hrou. Pomocou QR kódu, ktorý je na doske znázornený, si hráči môžu overiť, či participatívny rozpočet reálne funguje aj v ich meste alebo kraji.

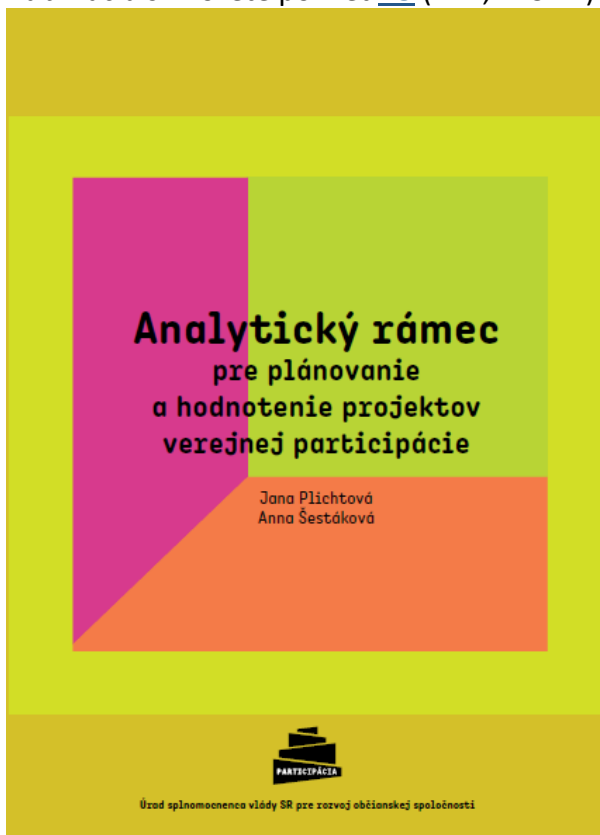
Pravidlá hry si môžete pozrieť [TU](#) (PDF, 3 MB). Hra na vyžiadanie na ÚSV ROS.

priložený materiál z knižnej edície PARTICIPÁCIA 6: Analytický rámec pre plánovanie a hodnotenie projektov verejnej participácie

Najčastejšou otázkou, ktorú sme počas realizácie národného projektu dostávali, bolo: Ako na to? Ako vôbec začať participatívny proces? Existuje samozrejme niekoľko návodov. Publikácia **Analytický rámec pre plánovanie a hodnotenie projektov verejnej participácie** autoriek **Jany Plichtovej** a **Anny Šestákovej** je jedným z nich. Metodika predstavuje moderný, veľmi otvorený a kreatívny prístup ako robiť participatívne procesy, pretože odmieta participatívny proces uväzniť v konkrétnom vzorci, ale naopak, podporuje tvorivosť a riešenia, ktoré sú šité na mieru. Manuál je teda myslený ako mapa otázok a alternatív, o ktorých treba premýšľať a ktoré treba zvážiť pri plánovaní a realizácii verejnej participácie.

Publikáciu si môžete pozrieť [TU](#) (PDF, 443 kB).

priložený materiál z knižnej edície PARTICIPÁCIA 7: Ako merať kvalitu participatívnych procesov?

Ako merať kvalitu participatívnych procesov je publikácia, ktoré reaguje na absenciu univerzálnej metódy hodnotenia participatívnych procesov. Dôvodom je, že koncept participácie nemá jednotnú definíciu a neexistujú všeobecne prijímané kritériá hodnotenia. Hodnotenie participatívnych procesov je však dôležité, a to nielen pre všetky zainteresované strany (organizátorov a účastníkov), ale aj pre verejnosť ako takú. Hodnotenie je žiaduce z finančných dôvodov (ako záruka toho, že sa verejné zdroje používajú zmysluplne), z praktických dôvodov (ako prostriedok identifikácie chýb a poučenia sa z nich), z etických dôvodov (napríklad za účelom posúdenia miery reprezentatívnosti, inklúzie, vyváženosti a spravodlivosti), či z výskumných dôvodov (prehliť poznanie o tom, čo sa vlastne deje v participatívnych procesoch). Autorky Jana Plichtová a Anna Šestáková ponúkajú teoretický prehľad a sprievodcu prístupov k meraniu a hodnoteniu kvality participácie. Prezentujú plán hodnotenia kvality participatívnych procesoch, ktorý by mal zodpovedať nasledovné otázky: Ako definovať „kvalitu“ participácie?, Akým spôsobom stanoviť hodnotiace kritériá? či Akým spôsobom pristúpiť k ich operacionalizácii a meraniu?

Publikáciu si môžete pozrieť [TU](#) (PDF, 538 kB).

priložený materiál z knižnej edície PARTICIPÁCIA 8: Metodika zapájania zraniteľných skupín

Metodika zapájania zraniteľných skupín na lokálnej úrovni predstavuje mechanizmus zapájania menšinových a znevýhodnených skupín do tvorby verejných politík. Verejná politika sa netvorí len na národnej úrovni – práve na úrovni miest a obcí prijímajú samosprávy množstvo opatrení a politík, ktoré majú priamy dopad na obyvateľov. Ak chcú byť samosprávy efektívne a chcú opatrenia realizovať pre všetkých obyvateľov, mali by sa témou participácie, teda vťahovania verejnosti do tvorby verejnej politiky, aktívne zaoberať. Autorky Elena Gallová Kriglerová, Jana Kadlečíková a Alena Holka Chudžíková objasňujú, prečo je pre samosprávu výhodné zohľadniť hlas verejnosti a tvoriť svoje verejné politiky participatívne.

Metodiku si môžete pozrieť [TU](#) (PDF, 974 kB).

priložený materiál 9: Slovník participácie

Slovník základných pojmov participácie občanov a verejnosti v kontexte demokracie má v knižnej edícii Participácia výnimočné postavenie, a nielen preto, že na Slovensku vychádza po prvýkrát. Jednou z významných zistení a úloh expertných tímov národného projektu bola potreba reagovať na absenciu základnej terminológie pre oblasť participácie. Na problém nejasnosti, neznalosti či nezrozumiteľnosti mnohých pojmov sme narážali na každom kroku. A práve národný projekt ponúkol možnosť definovať, vysvetliť, utriediť a vniešť do slovenčiny pojmy, s ktorými pri zapájaní verejnosti pracujeme. Autorský tím pod vedením **Jany Plichtovej a Anny Šestákovéj** spracoval 102 základných hesiel z viacerých vedných disciplín, ktoré sa zaoberajú zapájaním verejnosti: z verejnej správy, politológie, politickej sociológie, sociálnej psychológie, politickej ekonómie. Výsledkom je publikácia, ktorá vás bezpečne prevedie spleťmi terminologickými nástrahami participácie.

Publikáciu si môžete pozrieť [TU](#) (PDF, 2 MB).

priložený materiál 10: PARTICIPOVAŤ? PARTICIPOVAŤ! - učebnica participatívnej tvorby verejných politík

PARTICIPOVAŤ? PARTICIPOVAŤ! – učebnica participatívnej tvorby verejných politík je jedným z praktických výstupov národného projektu. Vznikla v spolupráci so skúsenými lektormi a autormi Partners for Democratic Change Slovakia (PDCS). Prečo vznikla? Jedným z pilierov otvoreného vládnutia je zapájanie verejnosti do tvorby verejných politík – participácia. Zodpovednosť iniciátora a sprievodcu participatívnymi procesmi leží na pleciach verejnej správy. Ako však vo verejnej správe očakávať pozitívny prístup k participácii, keď chýbajú odborne pripravení ľudia, relevantné informácie, vzdelávacie programy a podpora participatívnych procesov? Národný projekt reagoval na absenciu podporných nástrojov pre zavádzanie participácie do praxe verejnej správy prípravou a pilotným testovaním vzdelávacieho programu Participatívna tvorba verejných politík, ktorého výsledkom je aj táto učebnica. Ambíciou učebnice je poskytnúť základné praktické informácie pre naštartovanie vedomej a riadenej participácie verejnosti na tvorbe verejných politík a tiež zabojsovať o pevné miesto v knižnici a praxi každého moderného úradníka.

Publikáciu si môžete pozrieť [TU](#) (PDF, 5 MB).

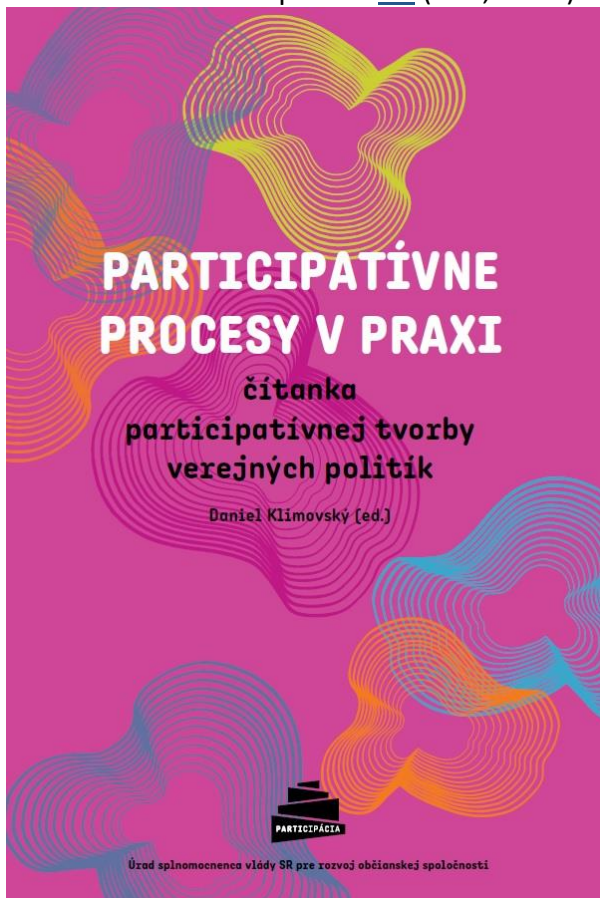

priložený materiál 11: PARTICIPATÍVNE PROCESY V PRAXI – čítanka participatívnej tvorby verejných politík

Publikácia **Participatívne procesy v praxi – čítanka participatívnej tvorby verejných politík** predstavuje originálny pohľad na dvanásť projektov, ktoré umožnili skúmať postupy a metódy zapojenia verejnosti v praxi verejnej správy, a to na každej úrovni. Autori prípadových štúdií vás nielen uvedú do témy, predstavujú hlavné a vedľajšie postavy, či zoznámia s použitými metódami participácie, ale vás aj bezpečne prevedú zápletkami a nástrahami participatívneho procesu. Každý príbeh ponúka vlastné a jedinečné rozuzlenie. Či ide o ukončený príbeh, alebo príbeh s otvoreným koncom, posúďte sami...

Publikáciu si môžete pozrieť [TU](#) (PDF, 2 MB).

PRÍLOHY

príloha č. 1 - ZAZMLUVŇOVANIE EXPERTOV

príloha č. 2 - MERATEĽNÉ UKAZOVATELE

príloha č. 3 - PUBLICITA A INFORMOVANOSŤ